

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ
на Българския Лозарски Съюз
СОФИЯ

„REVUE DE VITIKULTURE“
„VEINBAU REVUE“
à Pleven — Bulgarie.

Годишънъ абонаментъ 60 лв.
Редакция и администрация — Плъвеенъ.

урдникъ Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: Ст. Икономовъ, Н. Мянковъ, В. Чакъдовъ и В. Стрибърни

ЪРЖАНИЕ: 1) Безумие ли? — Д. Б.; 2) Лозарите пакъ застрашени — Ив. Бързаковъ; 3) Попзата отъ съз него на гроздъви пазари у насъ — П. Н. Антоновъ; 4) За гроздобера — Н. Бакърджиевъ; 5) Натураленъ и оцетъ — Инж. М. Стефанова-Христова; 6) Изъ практика и новости: Консервиране на гроздовата мъстъ озволени химически срѣдства — В. Чакъровъ, Подготвителна работа въ избата — Н. Бакърджиевъ, Температура при ферментацията — Ал. Тончевъ, Цвѣта у червените български вина — Д-ръ Н. Карамоловъ; 7) Жените на пазара; 8) Закона за вината, спиртните напитки и оцета; 9) Мѣрки въ Гърция спрещу лозарската криза — Г. Симеоновъ; 10) Хроника; 11) Книжнина.

Безумие ли?

Отъ редъ години насамъ, а особено презъ последнитѣ две, българските лозари най-настоятелно искатъ премахването или намаляването до поносимия размѣръ на акциза върху виното и материалите, отъ които се вари ракия.

Най-елементарното понятие за справедливостъ при облагането на българските производители налага да бѫде удовлетворено това тѣхно искане. Не може и не бива български лозарь, който губи срѣдно по 600—1000 лева годишно отъ декаръ лозе и който плаща годишно по около 130 милиона лева поземленъ данъкъ и пждарщина, да плаща и 220—250 милиона лева акцизъ.

Продажната цена на гроздето и гроздовитъ продукти, която е подъ производствната такава, не може да понесе този облогъ.

Това искане бѫше обективно приценено отъ обществото и мѣродавните фактори и едва съ закона за измѣнение и допълнение отъ закона за акцизите и пр. отъ 2. I. т. г. бѫ отчасти удовлетворено.

Нещастието е тамъ, че дадените облекчения засегнаха въ най-важната си частъ само вината отъ реколтата 1931 година.

Тръбваше да се внесе въ Народното събрание новъ законъ за данъците, съ който да се опрости данъчната система у наеъ и облагането да става съобразно реалната податна сила на всѣки единъ. Тукъ тръбваше да се уреди за по-дълго време и въпроса за облагането на нашето лозарство и винарство. Но това не стана.

Гроздоберътъ наближава. Положението на българския лозарь е по-лошо отъ миналата година и той основателно се вълнува. Той иска поне тия малки облекчения, които му се дадоха съ законъ отъ 2. I. т. г. да останатъ въ сила и за реколтата отъ настоящата 1932 год. За това настояватъ известни мѣродавни фактори, чиято длъжност е да се грижатъ за българското земедѣлие, за българското лозарство.

Зловидѣха на това известни стопански срѣди и надаватъ силенъ вой.

Безумие било, споредъ една бележка, помѣстена съ тлъсти букви на първата страница на Търговско-промишленъ гласъ отъ 25. VIII. т. г., премахването акиза на виното и материалитъ, отъ които се вари ракия.

„За хатъра на пияниците, държавата тръбва да освободи ракията и виното съвсемъ отъ облози, та съвсемъ да се опиянятъ и тѣ да залѣгатъ по улиците за срамъ и позоръ и на управление и на нация“.

Тъй се пише въ въпросната бележка.

Каква дѣрзостъ, каква подигравка съ жизнените интереси на една голѣма част отъ българското население, съ коравия залъкъ на нашия лозарь.

Безумие било създаването на законоположения за запазване на единъ земедѣлски отрасъль, който дава прехрана на около 600,000 български граждани и въ който е вложенъ единъ капиталъ отъ около 13 милиарда лева и само годишните надминаци надминаватъ 700 милиона лева, подъ брутото годишенъ приходъ едва 500 — 600 мил. лева.

Ние разбираме отъ кѫде идатъ тия напоени съ злъчъ и отрова стрели. Тѣ и другъ путь сѫ отправяни изъ засада срещу лозарското съсловие. Ние знаемъ чии интереси предсдяватъ. „Търговско-промишленъ гласъ“ е билъ винаги тѣхънъ проводникъ.

Българските лозари сѫ отминавали това съ презрение, защото сѫ били извѣнредно загрижени за своя халъ и защото сѫ били увѣрени въ правотата на своята кауза. Въ тѣхъ нуждата отъ изкарване на осъждната си прехрана чрезъ честенъ и усиленъ полски трудъ е била винаги съчетавана съ съзнанието за дѣлгъ къмъ държавата.

Даватъ ли сѫщото ония, чийто производство, съ което може да се „опиянятъ“ хората, имъ дава отъ 5 до 7 лева чиста печалба на литъръ, когато лозаръ губи отъ своето?

Какво стопанско и социално значение има това производство, та да заслужава да бѫде центъръ на вниманието?

И други още въпроси би могло да се създадатъ, ако стане нужда.

Твърдимъ, че премахването акиза на виното и на материалитъ, отъ които се вари ракия, или най-малкото запазването и за предстоящата реколта на опредѣлния та-къвъ за 1931 година е една повелителна нужда.

Нуждни сѫ още редица мѣрки за запазване на българското лозарство.

Който задоволи тази нужда, върши ползотворна държавна работа; той е предвидливъ държавникъ.

Д. Б.

Ив. Бързаковъ.

Лозаритѣ пакъ застрашени.

Бѣха времена, когато лозаря съ радость и нетърпение очакваше гроздобера за да види трудътъ си заплатенъ, даже и щедро възнаграденъ. Отъ нѣколко години насамъ той при наближаване на това време трепери предъ мисълта, че гроздоберъ идва. И тази година, както миналите нѣколко, ние посрѣщаме гроздобера умислени и загрижені: какво ще правимъ съ нашето грозде, което толкова скжпо ни коствува, а се продава на безценица? Нѣма да тѣрсимъ причините на това и не трѣбва унили да стоимъ съ скръстени рѣце и да чакаме облекчението само да дойде, защото това нѣма да дочакаме. На злото сами трѣбва лѣкъ да тѣрсимъ. И можемъ да го намѣримъ ако искаме и ако работимъ за това. Да хленчимъ и да гледаме какъ нашето производство — грозде и вино отъ година на година се обезценява, какъ неговата продажна стойност ежегодно спада и е спаднала до 150—200%, безъ ни най-малко да сѫ намалѣли разходитѣ по произвеждането му, е престїжно както отъ гледище на нашите лични лозарски интереси, така и отъ гледище на държавно стопанскиятъ такива.

Ние, лозаритѣ, сме най-интелегентната частъ отъ производителното земледѣлско население, но ние най-малко сме съзнати нуждата отъ отстояване и запазване на нашите интереси. Ние виждаме какъ, при сѫществуващата стопанска и финансова криза, другите съсловия ни грабятъ хапката отъ устата и то на основание на закони, и наредби създадени по тѣхно настояване, и нѣмѣемъ. Е, добре, не виждаме ли, че поминъка ни се изплѣзва отъ рѣцетѣ, и че скоро нашите лози трѣбва да запустѣятъ?

Не! ние трѣбва енергично да заработимъ. Още всичко не е изгубено. Но не трѣбва само да разчитаме на държавата и всичко да чакаме отъ нея, защото и тя нѣма. Ние трѣбва да искаме отъ държавата само да не дава съ закони

и разпоредби да бждемъ ограбвани за смѣтка на малцина капиталисти, защото 600 хилядното лозарско население държи на своето лозарство за да се прехрани, а не да трупа богатства.

Лани, по гроздобера, нашето грозде се продаде по 1 — 1·5 — 2 лв. килограма. По-късно виното ни се продаде по 4—4·5 литъра. Ние се увайкахме и си казахме: Не! Това не може да се търпи, трѣбва да му се намѣри срѣдството. Но дадохме ли възможност или съдействувахме ли да се намѣри това срѣдство? Не. Годината изтече и ние сме предъ новъ гроздоберъ съ много по-лоши перспективи.

Имаме Лозарски съюзъ отъ години. Всѣка година се събираме на конгресъ и мѣдруваме, даваме си обещания, че горещо ще подкрепяме съюза си, чертаемъ му програми за дейност, избираме му управа и си отиваме, но плащаме ли си поне членския вносъ? Не. Имаме си органъ на съюза „Лозарски прегледъ“, който изтѣква нашите нужди и ни напътва за задоволяването имъ, четемъ го съ наслада, но подкрепяме ли го, разпространяваме ли го, плащаме ли си поне абонамента? Не.

На 14-ти того, по инициативата на управата на Съюза, бѣше свикана въ София конференция, въ която да се обмислятъ начини за организиране и увеличение пласимента на гроздето на вѫтрешния пазаръ и износа му за чужбина. Поканени бѣха лозарските организации да участвуватъ съ свои делегати и частни лица по-заинтересовани лозари — всичко около 300 души. Нареди се пѫтуването имъ да бѫде съ 50% намаление по Б. Д. желѣзници. Но, о! Чудо! Лозарска България изпрати на тази конференция сравнително малко хора, които имаше да се произнесатъ по кардиналния въпросъ за лозаря — пласиране неговото производство. Е, при това положение, ние — лозарите заслужаваме ли по-друга участъ отъ тази, която изживяваме? Разбира се, че не.

Крайно време е да се стреснемъ и замислимъ за насьси, — за поминъка си и да направимъ всичко възможно за облекчение на участъта си, защото това облекчение нѣма самѣ да дойде, то трѣбва да се извоюва, да се създаде и то само отъ нась.

Ние трѣбва да потърсимъ въ себе си необходимите морални и материални сили за облекчение на положението си. Ние трѣбва да се групираме около Съюза си и да му дадемъ не обещания, а срѣдства, морални и материални, за да може той достойно да защити лозарска България. Безъ това сме загубени.

Предъ нась е гроздоберъ. Реколтата, съ изключение на нещастните крайща, убити въ градушка, за които тоже трѣбва да помислимъ, е добра. Но кѫде, какъ и на каква цена ще я пласираме? Ето голѣмия въпросъ, на който лозарите трѣбваше да дадатъ отговоръ на току-що закрилата конференция.

Докладва се отъ управата на Съюза въ споменатата конференция, че се е успѣло да се извоюватъ известни придобивки, които, нека го кажемъ, далече надминаватъ по размѣръ дадената и морална и материална подкрепа. Начертаха се пжтища за по-лесно изживяване на лозарската криза и се спрѣ вниманието на присѫтствующитѣ конкретно върху проектитѣ на управата на Съюза за предстоящия гроздоберъ, а именно: 1) Организиране вътрешния пазарь на гроздето, за да се избѣгнатъ многото посрѣдници, които го ускажпяватъ и съ това намаляватъ до минимумъ покупната му цена и увеличаватъ до максимумъ продажната му такава, съ кое то то (гроздето) става луксъ, а не храна за широките маси, а съ това, разбира се, се намалява неговата консумация. Майка България дава разкошно грозде, но малцина го виждатъ; 2) Организиране на кооперативни начала износъ на грозде за чужбина съ цель да се канализира износа, да се корегиратъ цените и въ края на крайщата производителя да получи истинската цена на продукта си.

Проектитѣ на съюзната управа бѣха разгледани допълнени и одобрени отъ присѫтствующитѣ делегати на организациите и отдѣлните лозари-деятели. Остава сега да видимъ ще остане ли и този пжътъ българския лозарь безучастенъ въ борбата за воюване на неговото економическо и морално спасение, или ще се отзове въ помощъ на Съюза за извоюване за себе си на едно по-сносно човѣшко сѫществуване.

Докладва се, че управата на съюза е успѣла съ съдействието на Министерството на земедѣлието да прокара щото въ дажбитѣ на войници, трудоваци, болницитѣ, сиротопиталищата и пр. общежития да се впише седнично поне по три пжти да ядатъ грозде презъ гроздовата кампания; Че тя е успѣла пакъ съ съдействието на сѫщото министерство да организира пропаганда за гроздето чрезъ специаленъ комитетъ, на когото сѫ осигурени необходимите материални срѣдства; че се е успѣло да се уреди „гроздова седмица“, съ съдействието на всички институти въ страната, които могатъ да бѫдатъ полезни въ случая, като м-вото на Просвѣтата, м-вото на Земедѣлието, дирекцията за Народното здраве, Лѣкарския съюзъ, въздържателните организации и пр. и пр. Че тя е успѣла да заинтересова отговорните фактори съ постройка на хладилници и вакумни инсталации за производство на гроздовъ сокъ; че е издействувала изпращането на опитни лица на чуждитѣ пазари за контрола при продажбата на гроздето отъ страна на чужденците-комисионери и пр. и пр. придобивки, които дано достойно се преценятъ отъ лозаритѣ и имъ се даде нуждната подкрепа.

Нека поне сега се надѣваме, че лозаритѣ ще погледнатъ по-серизно на положението, въ което се намиратъ, и ще дадатъ своята подкрепа и довѣрие на Съюза си, за да може той по успѣшно да запази и отстои тѣхнитѣ интереси.

Ако и този път лозарите не се проникнат отъ желанието да се спасяват и не се отърсят отъ своята инертност, ще тръбва, за голъмо съжаление, да заключимъ че липсата на съзнание за запазване на интереси още тормози лозаря и че той още не е платилъ достатъчно данъкъ на своето безгрижие за съществуванието си. Това би убило духът на досегашните дейци, нови не биха се явили и интересите на лозаря биха били плячка въ ръцете на похитителите.

П. Н. Антоновъ — Варна.

Ползата отъ създаването на гроздови пазари у насъ.

Въпросът за организирането на нашите вътрешни пазари за грозде отдавна занимава управата на нашия лозарски съюзъ. Съ тоя въпросъ се занима и конференцията свикана отъ същия съюзъ, на 14 августъ т. г. въ ст. София. Съ всичко това се цели да се съкрати пътя между производителя и консуматора. Дошло е време най-после лъвските печалби на разните посрещници да се премахнатъ — нѣщо, което ще способствува щото производителя да получи подобра цена за своето грозде, а консуматора да има поевтино грозде. Отъ тукъ сама по себе си ще дойде засилена консумация на гроздата. Това е една отъ главните придобивки при организирането на вътрешните пазари. Обаче, за лозарите съществуватъ и редица др. придобивки, често, особено за нѣкои лозари и отъ по-голъмо значение. Преди всичко лозаря тръбва да се освободи отъ тормоза, който упражняватъ върху него, голъмия брой посрещници — матрапази, съ които нѣкои лозари, при желанието по-лесно да пласиратъ производството си, се обвързватъ докле гроздето е зелено. Тръбва да се тури край на онова безжалостно и отчайно положение, на което бива подхвърленъ лозаря, застаналъ смилено предъ дюкяна или сергията на тоя или оня, да предлага гроздето си. Лозарътъ не тръбва да биде измамванъ при тегленето на гроздето му. За сѫщото той веднага тръбва да получи стойността му. И най-после лозаря ще тръбва да биде въ непосредствън контактъ съ самия консуматоръ, желанията и вкусовете на който много лесно ще долови и не ще закъсне да се нағоди. Даже нѣщо повече, при този контактъ, за нѣкои лозари ще стане ясно, при бѫдещето разширение площта на лозята си, кои именно сортове грозда ще тръбва да застъпят и пр.

Всичко това най-лесно ще се отдаde на лозарите, чрезъ специалните гроздови пазари. Инициативата, за уреждането на тия пазари, тръбва да изхожда или отъ страна на по-

буднитѣ лозари въ лозарските центрове или пъкъ отъ управата на съществуващите лозарски дружества или кооперации. Необходимо е да се въздействува на постоянното присъствие на общините (кметъ и помощници) и отдѣлни общ. съветници да приематъ, въ едно заседанията на общ. съвети, правилника за пазаря, който следва да се одобри отъ Министерството на търговията, промишлеността и труда.

По-главните начала, на които е устроенъ гроздовия пазаръ напр. въ Варна сѫ: продажбо-покупките, на количества по-големи отъ 10 кгр. грозде, задължително ставатъ само въ пазаря гдето като купувачи могатъ да се явятъ сериозни бакали и консуматори. Изключения сѫ допуснати само по отношение гроздето, предназначено за външенъ износъ и за количества до 10 кгр. продавани отъ производителя направо на консуматора (поржчки за домоветѣ). Опредѣлянето цената на гроздето за 1 кгр. става по взаимно споразумение между продавача и купувача. Тегленето става съ общински кантаръ и заплащането на самото пазарище. Следи се за качеството на гроздето отъ сан.-ветеринарните власти. Пазарътъ въ Варна бѣ откритъ за пръвъ пътъ мим. 1931 г. Презъ него сѫ минали надъ 250,000 кгр. грозде. Не е имало нито единъ случай на оплакване отъ страна на лозарите за правенъ имъ отбивъ отъ купувачите по отношение спазарената цена, теглото, особено увеличение на дарата, незаплащане на време и пр. Съ стотици граждани ежедневно сѫ си купували грозде, съ което цената на последното се е увеличила за смѣтка печалбитѣ на посрѣдниците. Така напр. цената на памида се е движела отъ 3·20 до 4·50 лв., на димята отъ 5·50 до 8 лв. и пр.—цени каквито варненските лозари не биха получили въ никой случай при липсата на пазаря. Пазарътъ доста много наподобяваше на една изложба и място за среща на лозарите. Мнозина лозари следѣха не само цените и качеството на гроздето, но сѫщо така предпочтанието което се даваше на нѣкои сортове, вида на опаковката, размѣра на сѫда и пр.

Направениятъ опитъ подсказа застѫпането на едно друго улеснение на лозарите. И за т. г. се възnamърява да се назначи отъ общината специално лице, посочено отъ лозарското д-во, което ще има грижата за продажбата на ония количества грозда, които се изпращатъ за продажба на пазаря отъ страна на нѣкои лозари, които лично нѣматъ физическата възможност да присъствуваатъ, или пъкъ сѫтъ, че социалното имъ положение не имъ позволява това, а изпращатъ своите деца, работници и пр. Отчитането на така продадените грозда ще става въвъ основа бордерата, които се издаватъ отъ надзирателя на пазара. Отъ тия бордера е важно името и презимето на продавача и купувача, сортъ на гроздето, произходдението (за градоветѣ мястността), теглото (брутното, на дарата и нетното) и продажната цена. За това нововъведение мнозина лозари настояватъ.

Нека най-после да отбележа, че съ откриването на пазаря, случайтъ на кражби на грозде, съ чувствително намалени, понеже много лесно може да се проследи при сергиджията или бакалина произхождението на каквото и да било количество грозде.

Желателно е лозаритъ да обърнатъ повечко внимание и да проучатъ въпроса за откриването на гроздовитъ пазари въ мѣстожителството си, ползата отъ които съ несъмнени. При наличността на нѣколко такива пазари, особено въ по-голѣмитъ лозарски центрове у насъ, може вече да се организира тъй желаната и отъ значение информационна служба за ценитъ, търсенето и пр. на гроздето.

Никола Бакърджиевъ

инж. агрономъ лозарска опитна
станция — Пловдивъ

За гроздобера.

Деньтъ за гроздобера, е день на радость и веселие за лозаря, защото въ него моментъ той прибира реколтата си — плодъ на толкова трудъ, мѣка и страхъ предъ неизвестността. Плюсь всичкото веселие, самия гроздоберъ изисква и голѣма сериозность, защото често пѫти грѣшките започватъ още отъ брането.

Гроздето трѣбва да се бере тогава, когато то е развило достатъчно всичкитъ си качества, които щѣ осигурятъ получаването на качествено вино. Качеството на гроздето, като продуктъ за индустритални цели, се обуславя отъ дветъ най-главни съставни части на мѣстъта, а именно захаръта и киселинитъ. Гроздето трѣбва да се бере тогава, когато тѣзи две съставни части се намиратъ въ такова съотношение, че да гарантиратъ, както по-високъ алкохоленъ градусъ на виното, така и достатъчно промили киселини. Виното може да бѫде достатъчно силно на алкохолъ, но бедно ли е на киселини, то винаги ще има една незакрѣгленостъ на вкуса и сѫщевременно ще бѫде лесноподатливо на различни заболявания. Това е именно причината, която кара лозаритъ отъ по-южните страни да обрѣщатъ по-голѣмо внимание на количеството киселини въ гроздето, отколкото на захаръта, при опредѣлянето денътъ за гроздоберъ. Много естествено, трѣбва да се избѣгва положението, че гроздето да се бере зелено. Такова грозде ще даде вино бедно на алкохолъ и богато на киселини, което ще има низка тѣрговска стойностъ.

Момента за гроздоберъ зависи много и отъ климатически условия на даденъ районъ. Ако областъта се характеризира съ ранна дъждовна есенъ, то често пѫти се налага да пристѫшимъ къмъ брането на гроздето, преди то да е развило максималнитъ си качества.

Брането на гроздето изисква спазването на редица условия. Първото нѣщо е, сортирането на гроздето, което

се налага при рационалното винарствуване. Това условие ще допринесе много за типизацията на вината и ще отвори по широкъ пътъ за пазаритъ. За постигане сортирането на гроздето, гроздобера тръбва да се извърши на два или три пъти, като първо се бере най-уръдлия сортъ и следъ това втория и третия.

Въ години, когато е паднало градушка или е имало појава на други неприятели на гроздето, които сѫ причинили загниване на частъ отъ реколтата, налага се да се пробира здравото грозде отъ гнилото. За целта минаватъ две кошници на редъ (или на два), като въ едната се поставя здравото грозде, а въ другата повреденото. Загнилото грозде, ако не се отстранява, при нашите примитивни условия на винарствуване непременно ще имаме тъмно пресичане на полученото вино. Потъняването на вината може да се предотврати, само при условие, че употребимъ добре и на време калиевия метабисулфидъ.

При брането тръбва да се спазва най-голъма чистота. Сѫдоветъ въ които се поставя гроздето не тръбва да бѫдатъ желъзни, защото последното се разяжда отъ киселините, нѣщо, което въ последствие може да бѫде причина за синьото пресичане на виното. Всички сухи части на гроздето, както и сухитъ листа тръбва да се отстраняватъ, защото тъ отъ една страна поглъщатъ частъ отъ мъстъта, и отъ друга, могатъ да предадатъ лошъ дъхъ на виното. Да се избѣгва сѫщо да се поставя и парчета земя заедно съ гроздето, защото това ще има лоши последствия за качеството на виното. Да се внимава сѫщо, да не попада хлѣбъ въ кошниците, който децата постоянно разнасятъ около берачите. Това може да причини голъма неприятност на винаря.

Всички берачи тръбва да бѫдатъ снабдени съ ножчета за отрѣзване на гроздата. При късането съ ржка се причинява оронване на частъ отъ зърната, които или ще бѫдатъ оставени необрани, или ако се обератъ съ тѣхъ ще се внесе маса пръстъ въ гроздето. Много справедливо се казва: че падналитъ зърна по земята, сѫ печалбата на лозаря.

Въ случай, когато гроздето не може да бѫде бѣрзо пренесено за преработка, тръбва да се избѣгва мачкането му, както въ футнитъ, така и въ постава. Смачканото грозде, остане ли по-дълго време на топло, то започва да ферментира, което ще се отрази зле върху правилността на общата ферментация. Искаме ли да имаме добро и трайно вино, тръбва да създадемъ условия за чиста и бѣрза ферментация.

За предпочитане е гроздобера да се извърши въ добро, ясно и сухо време. Тръбва да се изостави обичая да се бере преди изгрѣвъ слънце, когато росата още не се е вдигнала, защото това намалява качеството на виното. Гроздето, брано презъ горещитъ часове на деня, тръбва бѣрзо да бѫде пренесено за преработка.

Инж. М. Стефанова-Христова
Плевенъ.

Натураленъ виненъ оцетъ.

Продължение отъ кн. 5.

Бързъ методъ за производство на оцетъ.

Въ първата половина на миналото столѣтие германецъ Schützenbach е изработилъ свой принципъ за бързо получаване на оцетъ отъ алкохолъ и вода, кѫдето пomenатата метода е намирала най-вече своето приложение и качеството на получение оцетъ се е допълнително подобрявало съ разни подправки и есенции. Впоследствие намира приложение и за произвеждане на винения оцетъ.

За целта има пригответи специални апарати, въ които се дава възможностъ къмъ течността, отъ която ще се произвежда оцетъ да идва повече въздухъ въ съприкосновение съ оцетни ферменти. Такъвъ единъ апаратъ е долуозначения. Той представлява единъ цилиндриченъ съдъ състоящъ се отъ две камари — А, въ която се налива виното, В — ферментационна. Първата камара може да се намъства точно върху втората, и има размѣръ въ горната си частъ 100 см. ширина, въ долната 92 см., а височина около 40 см. На дълбочина 30 см. има поставено фалшиво дъно (d_1), снабдено съ 6—7 м. м. отвори, въ които поставятъ често пѫти канапъ, конци или житни класчета имащи за цель да разнасятъ течността равномѣрно и бавно по капки върху горната повърхность на втората камара. Подъ фалшивото дъно има околовръстъ З отвора — a_1 a_2 a_3 , които заедно съ куминътъ изкарватъ въздуха на вънъ.

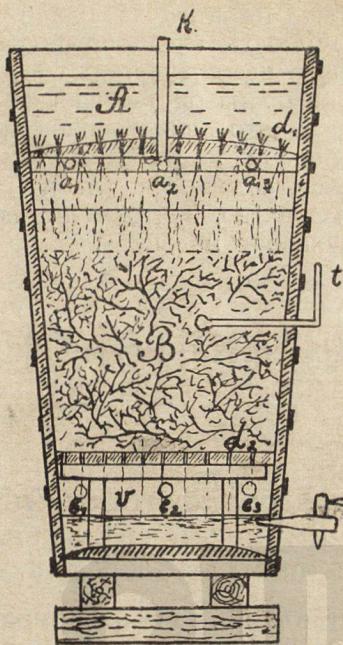
Ферментационата камара има около 130 см. височина, съ дъно 74 см. широко.

Въ нея се слага дървенъ кръстъ около 25 см. високъ, върху който е поставено второ фалшиво дъно (d_2). Подъ дъното съ поставени на разстоянието около 3 см. отъ себе си пакъ З отвора, полегато провъртяни, презъ които се вкарва въ камарата въздухъ; тъ е контроленъ топломѣръ.

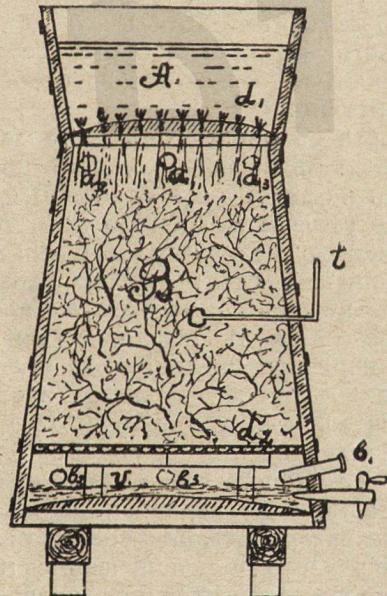
Той се отличава съ стѣснения си нагоре профилъ. Височината на ферментационната бъчва е около 150 см.; въ горната си частъ има широчина около 80 см., въ долната 110 см. Горните отвори a_1 a_2 a_3 се намиратъ около 6—8 см. подъ горното фалшиво дъно и иматъ около 4 см. диаметъръ. Дървения кръстъ V е високъ само 16 см. Вместо долното фалшиво дъно употребява се такова отъ изплетени и избѣлени върбови клони, като се постига съ това по равномѣрно разпределение на въздуха.

Долните отвори b_1 , b_2 b_3 съ дървени тръбички, които могатъ да се затварятъ.

Всички части, отъ които съ направени двата апарати, съ дървени, а само отъ вънъ съ стегнати съ желѣзни обръчи

Втори типъ апаратъ е също тук означения:

Така устроени апаратитъ действать както печка или куминъ. Яко затворимъ единъ отъ долните отвори, въздушното течение ще бъде по-слабо; а затворимъ ли всички

долни отвори достъпа на въздуха ще бъде спрѣнъ, следствие на което и дейността на оцетните бактерии вътре намалена и топлината ще спадне.

Този начинъ на производство изисква значителна практическа опитност, защото окислителния процесъ се развива много интензивно поради богатата на хранителни вещества среда, каквато представлява виното и разните отпадъци при виненото производство, които евентуално могат да се използват за получаване на оцетъ.

(следва).

ИЗЪ ПРАКТИКАТА И НОВОСТИ

Инж. В. Чакъровъ
началникъ отдѣлъ при Лозар. оп.
станиця — Плевенъ

Консервиране на гроздовата мъстъ съ позволени химически срѣдства.

(Извадки отъ отпечатаната вече книга подъ сѫщото название).

Практически наставления за консервиране на гроздова мъстъ съ натриевъ бензоатъ.

Особенно подходяща за консервиране е мъстъта отъ тѣзи сортове, които иматъ повече киселинъ (Димятъ, Гъмза и пр.) и захарностъ къмъ 15—18%.

Подобна мъстъ извѣнредно бърже се избистря, после на вкусъ е по-приятна, т. е. действува особено въ лѣтните горещини освежително.

Гжестата мъстъ съ много голѣмъ % захарностъ, която има обикновено и малка киселинъ, не само че тежко се избистря, но и на вкусъ не е особено приятна тъй като лесно насища, не утолява жаждата и после при нейното пие изпъква макаръ и незначителното дразнене (дращене) на гърлото причинявано отъ натриевия бензоатъ.

Мъстъта на негодните за износъ пригрози, на десертните сортове — Афузъ-Али, Димятъ и др. която не е подходяща за винарски цели, тъй като има повече киселини, нездадолителенъ процентъ захаръ и въобще е по-лека (слаба на екстрактъ), може успѣшно да се употреби за консервиране. Ако захарностъта на подобна мъстъ е по-слаба отъ 15% тогава се препоръчва, макаръ и следъ консервирането, да я смѣсваме съ консервирана памилова и др. мъстъ, която е богата на захаръ и сѫщевременно бедна на киселини.

Гроздето, отъ което ще получаваме мъстъ за консервиране, трѣбва да бъде съвършенно здраво. Загнилите плѣсеня сали и повредени грозда, даватъ гроздовъ сокъ, който не само че тежко се избистря и съхранява, но обикновено притежава лошъ дъхъ на плѣсень.

Добре е гроздето, отъ което ще получаваме мъстъ за консервиране, ако е замърсено, при възможност предварително да се измива съ малко вода, за да се отстрани пръстъта, остатъците отъ бордолезовия разтворъ и пр.

Разбира се, че бългите и розови сортове сѫ за предпопчитане тъй като дават чисто бъла мъстъ, която повече се търси.

Обагрената мъстъ, получена отъ червени сортове, отчасти се обезцвѣтства чрезъ раздухване или съ прибавката на калиевъ метабисулфитъ, а най-съвършенно обезцвѣтяване получаваме при подходяще употребление на 40—70 гр. на 100 литра енокарбонъ или епонитъ.

Пренасянето, смачкването и пресуването на гроздето, както и предварителното избиствряне на получената мъстъ съ калиевъ метабисулфидъ или бензоналъ I, трѣбва да става още сѫщия денъ въ който е извършвано брането. По този начинъ имаме известна гаранция, че мъстъта е съвършено прѣсна и незапочната още да се разлага отъ ферменти, плѣсени и бактерии, което е главно условие за получаване на доброкачественъ и траенъ продуктъ — консервирана мъстъ (безалкохолно вино).

Нѣма значение, дали мъстъта за консервиране е сомотокъ или получена чрезъ преса, но важно е тя да бѫде съвършенно прѣсна, т. е. да нѣма започване какваго и да било ферментация или друго разлагане отъ плѣсени и бактерии.

Сѫдове за съхранение на гроздовата мъстъ.

Сѫдоветъ за манипуляция при производството и съхранението на консервираната мъстъ които обикновено сѫ дѣрвени, трѣбва да бѫдатъ предварително много добре почиствени съ вряща вода, въ която има прибавено до 8—10% сода, следъ което многократно се изплакватъ съ гореща вода и най-после съ чиста студена вода до тогава, до като водата не дава алкалическа реакция.

Сѫщото почистване става веднага следъ всѣко изправване на дѣрвенъ сѫдъ въ който е стояло безалкохолно вино.

Това положение трѣбва да се помни и спазва при всѣки случай, тъй като сладката полепнала мъстъ по стените на сѫдовдтъ е извѣнредно благоприятна срѣда за развитието на плѣсени и бактерии. Подобни бурета получаватъ дѣхъ на плѣсень иставатъ негодни за повторно съхранение на безалкохолно вино (гроздова мъстъ), тъй като много лесно се придава и на него неприятния дѣхъ на плѣсень.

Не е излишно ако добре измитите и изсушени празни сѫдове за по-голяма сигурностъ всѣкога се напушватъ и съ сѣренъ двуокисъ.

Избиствряне и консервиране на мъстъта.

Току що източната отъ кораба или пресата, по възможност студена и прѣсна мъсть, не започнала още да ферментира, се поставя въ нѣкой подлинъ или каца и се прибавя внимателно къмъ нея 20 гр. на 100 литри калиевъ метабисулфитъ, предварително разтворенъ въ 5—10 литри отъ сѫщата мжстъ. За по-бързо и сигурно избиствряне на мжстъта независимо отъ калиевия метабисулфитъ може едновременно да се постави и поне 100 грама испанска пръстъ или каолинъ на всѣки 100 литри, следъ поставянето на които мъстъта се старательно разбърква.

А при значително обагрена мъсть, която искаме да обезцвѣтимъ, прибавяме още и 40—70 гр. на 100 литри (въ зависимост отъ интензивността на оцвѣтяването), еонитъ или енокарбонъ. Най-късно следъ 24 часа мъстъта е много добре избистврена, и внимателно се претака само бистрата част въ предварително добре изчистена дървена бъчва, като се предпочита сѫдоветъ да бждатъ поне $\frac{2}{3}$ пълни.

Останалата гжста утайка се отдѣля и поставя въ джибиртъ, като се използва за приготовление на алкохолно вино или ракия.

При употреба на активните вжгища „енокарбонъ“ или „епонитъ“ утайването на вжгищата не може да става така бърже и за това следъ консервирането на мъстъта т. е. следъ прибавката и на натриевия бензоатъ, ако мъстъта притежава още черенъ отенъкъ, тя трѣбва обезателно да се филтрира. Така че ако нѣмаме на разположение филтъръ, трѣбва да бждемъ предпазливи при употребата на енокарбона, епонита или др. активни вжгища за обезцвѣтяване на мжстъта.

Само къмъ така избистврената вече мжстъ се прибавя натриевия бензоатъ пресмѣтнатъ по 0'90—1 гр. на литъръ.

За по-голѣма сигурностъ трѣбва на първо време, докато се свикне съ правилното употребление на натриевия бензоатъ, да се прибавя максималната доза т. е. 1 гр. на литъръ.

Точно претегленото количество натриевъ бензоатъ се разтваря предварително въ 5—10 литри отъ сѫщата мъсть, къмъ която е добре да се прибави едновременно и 20—25 гр. винена киселина.

Следъ щателно разбиване и нѣколко часово престояване, така приготвения разтворъ отъ натриевъ бензоатъ се влива постепенно къмъ общата мъсть, която при това постоянно се разбърква.

По такъвъ начинъ постигаме едно относително най-правилно разтваряне на бензоата, и пълно консервиране на мъстъта.

За предпочитане е презъ зимата да стане поне едно внимателно притакане т. е. отдѣляне само на горната бистра част на така приготвеното безалкохолно вино, отъ

евентуално образуваната на дъното утайка, съдържаща винен камъкъ, пресъчени бълтъчни матери и пр.

Консервиране съ „бензональ“.

Тъй като при работата само съ натриевъ бензоатъ не зависимо отъ другите неудобства и възможни гръшки въ зависимост отъ начина на изпълнението, имаме и значителни загуби (10—15 и даже 20%) отъ първоначалната мъстъ, въ формата на гъста утайка, която обикновено не може да се филтрира и остава въобще неизползваема, то се предлагатъ вече въ търговията разни пригодни комбинации (бензональ, микробинъ) отъ натриевъ бензоатъ, смъсень въ подходящо съотношение съ позволени отъ закона бистрители, винена киселина и пр.

Съ употребата особено на „бензонала“ се избъгватъ горните гръшки, неудобства и загуби произтичащи отъ не желателните утайки давани при консервирането на мъстъта само съ натриевъ бензоатъ, както и се осигурява едно навременно и бързо освобождаване на свободната бензоена киселина, което обстоятелство е основата за гарантиране на едно бързо и съвършенно консервиране каквото именно желаемъ.

Бензонала се предлага въ специални дози за консервиране на 50, 100, 500 и 1,000 литри мъстъ.

Всека доза се състои от две пакетчета, **бензональ I** и **бензональ II**.

Бензональ I, това е бистрителя, който служи вмѣсто калиевъ метабисулфитъ, като се прибави къмъ току ще пресуваната, запазена, прѣсна и по възможност студена мъстъ.

По-добре е **бензональ I** да се разтвори предварително въ 5—10 литри отъ сѫщата мъстъ и така разтворенъ внимателно, да се прибавя къмъ мъстъта за консервиране, която сѫщевременно много добре разбъркваме.

Следъ 24 часа, мъстъта е вече съвършенно бистра и се претака внимателно само бистрата част, въ специални добре изчистени дървени сѫдове напълнени до $\frac{2}{3}$ отъ съдържанието имъ. Останалата утайка се отдѣля и поставя въ джибрите, като се използува за приготовление на алкохолно вино или ракия.

Къмъ така избистврената вече мъстъ се прибавя второто пакетче **бензональ II**, и то по следния начинъ:

Въ 5—10 литра отъ сѫщата мъстъ се поставя **бензональ II** (второто пакетче), разбърква се добре и следъ нѣколко часа, този разтворъ се прибавя внимателно къмъ избистврената мъстъ, която при това се добре разбърква за да се осигури бързот и пълно разтваряне на бензонала.

Така консервираната мъстъ съ **бензональ** обикновенно не дава почти никакви гъсти утайки, представлява единъ траенъ, доброкачественъ и съ запазенъ естественъ вкусъ и съставъ — продуктъ.

Никола Бакърджиевъ
инж. агрономъ лозарска оп.
станица — Пловдивъ.

Подготвителни работи въ избата.

Винарството е такъвъ занаятъ, който изисква голъма точност при извършването на отдѣлните работи. Всѣка небрежност влѣче следъ себе си лоши последствия. Времето, което ни дѣли отъ гроздобера е доста малко, така че всѣки стопанинъ съ време трѣба да се замисли за състоянието на винарския си инвентарь. Редица работи предстоятъ на винаря да извърши, за да бѫде готовъ за гроздобера.

Най-важното условие при винарствуването е чистотата. Тя лежи въ основата на винарството, защото нѣмаме ли чистота, нѣма да имаме чиста и правилна ферментация, полученото вино ще има редица недостатъци, които ще го направятъ негодно за пазаря. Виното е такъвъ продуктъ, който много лесно се подава на развали. Затова именно, всички сѫдове съ които се манипулира презъ време на гроздобера и преработката на гроздето, трѣбва да бѫдатъ грижливо почистени. Първата работа на стопанина, е да провѣри дали сѫдоветъ му сѫ въ редъ. Всички бѣчви трѣбва добре да се провѣрятъ, притегнатъ и ако иматъ нужда отъ поправка, да бѫде своевременно извършена. Следъ притягането следва миенето на сѫдоветъ, което трѣбва да се извърши съ най-голъма осторожностъ. Миенето на бѣчвите е най-леката работа, която се състои въ следното: да се измие съ содовъ разтворъ, който се приготвлява като се разтвори единъ килограмъ сода за дѣски, въ десетъ литри вода. Ако бѣчвата е по-голъма и съ врата, добре е да се влѣзе вътре и съ една четка за дѣски, потапяна постоянно въ содовия разтворъ, да се изтѣркатъ старательно джгитъ на бѣчватата. Ако сѫда е по-малъкъ и безъ врата, излопчва се добре, обръща се на едното дѣно да постои известно време, после на другото дѣно и накрая содовата вода се излива. Непосрѣдствено следъ това бѣчвата се изплаква още единъ пътъ (най-малкото) съ топла вода, после два-три пъти поне съ студена, докато последната започне да изтича съвършенно бистра. Бѣчвата се обръща съ враната надоле, за да се отцеди добре и да се просуши. Така измита и просушена бѣчвата се поставя на мястото ѝ и се напушва добре съ сѣра. Напушването да не се пропуска, защото една влажна бѣчва, не напушена, въ късо време плѣсеняства. Следъ напушването бѣчвата е готова за употребление. Една добре почистена бѣчва държи добро и трайно вино.

Тази операция — миенето съ сода, се прилага за всички дървени сѫдове, които употребяваме въ винарството. Содата убива всички микроорганизми, премахва киселото на сѫда, ако е билъ вкиснатъ и измира всички нечистотии. Поста-

витъ, фунийтъ, кофитъ, футийтъ и пр. сждове приготвени отъ дърво, тръбва старателно да се измиватъ съ содовъ разтворъ.

Следъ почистването на дървените сждове, се почистватъ съ топла вода всички не дървени сждове и прибори, като кофи, фуни, помпи, маркучи и пр.

Голъма неприятност, е когато имаме работа съ плъснясали сждове. Ако плъснясането е въ началото, прибъгва се до употребата на сърна киселина въ разтворъ съ вода (5%). Следъ измиването съ сърната киселина, съда се измива съ 10% содовъ разтворъ и следъ това съ топла и студена вода.

Освенъ по този начинъ, плъснясалите бъчви се измиватъ добре съ разтворъ отъ калиевъ перманганатъ, 1% (1 гр. на литъръ вода). Следъ употребата на перманганата, бъчватъ се измива добре съ вода. Ако това не помогне, остава да се приложи обгарянето на джгитъ и престъргването имъ.

Освенъ чистотата на сждовете, тръбва да се обръща внимание на помъщението, където ще стане ферментацията и където ще се съхранява виното. То тръбва добре да се почисти, а стените и тавана добре да се измажатъ съ варъ. По този начинъ помъщението ще бъде дизенфектирано. Въ такива помъщения не тръбва никога да се оставятъ разни туршии, зеле и пр. зеленчуци. Ако помъщението е влажно и плъснясва, то при варосването се прибавя къмъ варовото млъкко и разтворъ отъ синъ камъкъ. Синия камъкъ убива плъснените.

Следъ като има добре почистени сждовете и помъщението си, стопанина спокойно ще дочака гроздобера.

Ал. Тончевъ
винарско у-ще—Плъзенъ

Температурата при ферментацията.

Предметъ на винарството, безспорно, е виното — продуктъ, който се образува отъ трансформирането на гроздова захаръ въ мъстъта на алкооль и др. продукти, подъ действието на биохимически, химически, физически и физикохимически процеси, по-важните отъ които се изразяватъ съ понятието алкоолнна ферментация на гроздния сокъ.

Последната се причинява отъ редъ микроорганизми, които само при дадени благоприятни условия извършватъ своята работа сполучливо. Една отъ тия причини, отъ която се обославя до голъма степень качеството на добитото вино е температурата, която играе много важна роля за живота на микроорганизмите, а особено за ферментите.

Активността на ферментите, както и въобще на всички

живи същества, се включва между известни температурни граници. За единъ видъ ферменти тая температура представлява една крива, най-високата част на която отговаря на максимумъ активност, т. е. най-много захаръ разложена за единица време. Тия граници вариратъ споредъ видътъ и се движатъ за винените ферменти между $15-40^{\circ}$ съ оптимална $20-25^{\circ}$. Две сѫ главните причини, обаче които обосноваватъ височината на температурата при ферментацията, а именно:

I. Способността на ферментите да се размножаватъ бърже при широкъ контактъ на въздуха II. Леснотата, съ което младите ферменти се нагаждатъ къмъ известно намаление или увеличение на температурата. Така, опитите сѫ показвали, че ферментите могатъ да проявятъ една активност при $6^{\circ}-40^{\circ}$ ¹⁾, както при обикновенна температура, и обратно, да превършатъ захаръта на мъстъта при 42° .

При това тръбва да се прибави, че при температура $6-40$ ферментацията отива съ по-бавенъ темпъ, тогава като при 42° тя е по-буйна и се констатира една загуба на алкоолъ близо 2% .

За бирените ферменти е обикновено нѣщо да ферментиратъ при $2-30$, а има случаи като тъкъ проявяватъ активност и при минусъ $2-30$.

Значението на температурата обаче не се изчерпва само съ влиянието ѝ върху темпа на ферментацията т. е. дали тя по-рано или по-късно ще трансформира захаръта на мъстъта въ спиртъ.

Второстепените продукти, които се образуватъ при разлагане молекулата на захаръта безспорно вариратъ споредъ киселинността, хранителната срѣда въ мъстъта, сърнина двуокисъ и пр., обаче тъкъ въ голъма зависимост отъ температурата при която става алкоолната ферментация.

Отъ дълги опити е установено съ положителност, че вкусътъ, финностъта, букета и особенните качества, които характеризиратъ даденъ типъ вино сѫ толкова по-развити, колкото действието на ферментите е ставало при по-ниска температура.

Това е една отъ причините за гдето въ най-реномираните и съ всесвѣтска известност винарски шата (кѫщи) въ Франция ферментацията на бѣлите имъ вина се извършва въ малки бѣчви отъ $200-250$ литри, а за червените се довършва сѫщо въ такива, кѫдето температурата не може да се повиши чувствително.

Ниската температура при алкоолната ферментация играе ролята отчасти и на антисептикъ. Въ мъстъта презъ грозодъбера освенъ винените ферменти въ нея се намира цѣла

¹⁾ Въ Гаякъ шумящото вино добито по шампанската метода ферментира въ бутилки презъ зимата на вънъ при температура $4-5^{\circ}$, а Фонъ деръ Хайде е констатиралъ спиртна ферментация при минусъ 2° .

микробияла флора отъ различни спори на плъсени, зародиши на микроби принесени върху гроздето чрезъ вѣтъра, настѣкомите и още много други вредни ферменти. Като оставимъ на страна нѣкои отъ тѣхъ, които сѫ активни и при 0°, по голѣмата часть обаче, на чело съ зародишите на цвѣтъсането и вкисването се развиватъ при висока температура, т. е. надъ 15°, а бактериите проявяватъ своя пъленъ активитетъ при 30°, при която температура действието на истинските ферменти се намалява за сметка на болестните такива.

Сѣрниятъ двуокисъ, който парализира или убива вредното влияние на тия ферменти намиращи се въ мѣстьта, не може обаче да предпази последната отъ заразяването чрезъ сѫдоветъ и околната срѣда презъ процеса на ферментацията. Налага се сладковатено като най сигурно срѣдство за извеждане на една правилна и здрава ферментация да подържаме по възможность една по-низка, благоприятна за живота на спиртните ферменти, температура.

Д-ръ Ник. Карамболовъ

Цвѣта у червените български вина.

Търговската стойност на червените вина е до известна степень въ зависимост отъ цвѣтния имъ интензитетъ отъ тѣхния по-тъменъ или по-ясенъ цвѣтъ. Едни отъ нашите вина сѫ ценени и харесвани между другото и заради тѣхния цвѣтъ, наподобяващъ цвѣта на кръвта. Други сѫ ценени и предпочитани заради тъмния имъ цвѣтъ, благодарение на което тѣ подхождатъ за купажиране, за подсилване на нѣкои бедни откъмъ цвѣтъ вина.

Цвѣта на червените вина, както това на мнозина е известно, зависи предимно отъ сортовете грозда, отъ степента на тѣхната зрѣлост, както и отъ начина на преработването имъ въ вино. Докато въ винопроизводителни райони на други лозарски страни, кѫдето сѫ застѣпени само 2—3 сорта черни сортове грозда, произведения типъ, както и интензитета на цвѣта у червените вина е значително постояненъ, то у насъ това не можемъ да имаме. Голѣмата сметница отъ разни сортове грозда въ лозята на всички български райони, различната и не всѣкога умѣла преработка на гроздето е причина, загдято цвѣта на червените вина отъ който и да било районъ се колебае въ доста широки граници. Оттукъ ние не можемъ да говоримъ за строго определенъ типъ червено вино, „че неговия цвѣтъ отговаря на алкохолния му градусъ“ докѫдето достигатъ другаде, а можемъ да говоримъ само за срѣдна, характерна цвѣтностъ, обагреностъ на червените вина отъ даденъ районъ.

За нашата винарска търговия не е безъ интересъ да знае какъвъ е цвѣтния интензитетъ, багрената мощь на червените вина отъ по-главните винарски райони на страната ни. Това би я подпомогнало при приготвленето на типови вина, при купажирането, при смѣсването на вината. Машаръ и само отъ реколта 1931 год. и нѣколко пресби отъ 1930 год., въ течение на годината изследвахъ известенъ брой проби червени вина, и то такива, отговарящи на характерните за района червени вина. Такива изследвания е потрѣбно да се направятъ въ течение на нѣколко следващи години. Като единици за сравнение, като мѣрка за сравнение взехъ червения цвѣтъ на разтвора Roos, съдѣржащъ въ литъра 150 млг. калиевъ перманганатъ и 300 млгр. калиевъ бихроматъ. Сравнението цвѣта на изследваните вина съ този на мѣрката — еталонъ извѣршихъ посрѣдствомъ колориметъръ. Резултатите отъ сравнението сѫ изложени въ следващата таблица:

Цвѣта на разтвора Roos = 1.

Произходъ	% алкохолъ	Цвѣтния интензитетъ на изследваната проба сравненъ съ Roos,
Видинско		
1. Ново-село . .	11·3	1·17
2. Ново-село (само отъ Отело)	11·5	5·4
Плѣвенъ		
3. Станцията (само гѣмза) . .	11·1	2·6
4. Кооперацията (смѣс. грозда)	11·6	1·43
5. " " "	11·6	1·35
Сухиндолъ		
6. Кооперацията . .	10·85	2·2
7. " . .	11·2	3·45
Горна-Орѣховица		
8. Кооперацията . .	11·1	0·76
9. " . .	11·3	0·95
10. " . .	11·35	1·4
Анхиало		
11. Ст. Таневъ . ,	9·2	1·66
12. Кооперацията . .	9·8	1·25
13. " . .	8·9	5*)
14. Акц. д.-во „Памиль“ . .	10·6	4*)
Бургазъ		
15. ? . .	9·5	0·65
16. В. Шоповъ . .	9·	1·7
17. Ст. Арш. . .	8·8	1·15

18. Карапетковъ	.	.	9·35	2·5*)
19. Карапетровъ	.	.	9·75	3*)

Сливенъ

20. Кооперацията рез. № 4	.	.	11·3	3
21. " № 6	.	.	11·35	3
22. Бъчва № 2	.	.	11·5	4·2
23. Ив. Геновъ	.	.	12·05	3·2

Ямболъ

24. Кооперацията	.	.	11·3	2·7
25. "	.	.	11·4	2·1

Ст. Загора

26. Кооперацията б. № 2	.	.	11·5	0·38
27. " б. № 4	.	.	11·8	0·34
28. " б. № 22	.	.	10·6	2·2

Чирпанъ

29. Кооперацията рек. 1930 г.	.	.	9·3	2·35
30. " 1931 г.	.	.	11·5	1·15
31. " 1931 г.	.	.	11·7	1·30

Пловдивъ

32. Бръст. Перущица (смѣсь)	.	.	11·55	1·22
33. Бръстовица	,	.	11·6	1·05

Пазаржишко

34. Кара-Мусалъ	.	.	12·4	0·8
35. "	.	.	12·6	0·85
36. Кара-Бунаръ	.	.	10·7	0·67
37. "	.	.	12·7	0·69

Станимашко

38. с. Караагачъ (Маврудъ)	.	.	11·9	4·1
39. "Бѫдеше"	.	.	11·6	5
40. Ив. Шишковъ	.	.	11·1	8
41. Стан. смѣсеца	.	.	11·45	2

Мелнишко

42. Слав. беседа	.	.	9·3	3.7
43. с. Мандрево Св. Вр.	.	.	10·5	3.65
44. с. Манжово	.	.	10·7	4.2
45. с. Хърсово	.	.	10·2	1.9
46. с. Деремислимъ Св. Вр.	.	.	9·65	1.85

При тѣзи изследвания бѣха за отбелязване следнитѣ особености:

1) Че червенитѣ вина отъ Пазарджикски районъ иматъ единъ не чисто червенъ цвѣтъ, а съ възкафявъ оттенъкъ.

*) Означенитѣ съ звездичка сѫ произведени отъ Гран-ноаръ, Памидъ, пти-буше.

2) Че съ подсилването съ киселини нѣкои червени вина засилватъ цвѣта си. Такова нѣщо бѣ отбелязано при сливенските вина. Така съ увеличение на общата киселинност отъ 3·75% на 6% едно вино увеличи цвѣта отъ 2·25 на 2·85; друго съ увеличение киселинността отъ 3·75% на 6% увеличи цвѣта си отъ 3·8 на 4·5; трето вино съ повишение киселинността отъ 4·25% на 6% увеличи цвѣта си отъ 2·7 на 3·7 единици. Това увеличение на киселинността може да се обясни по следния начинъ: виното е богато на багрилна материя, която, поради малкото киселини, не може изцѣло да мине въ йонизирано състояние, въ разтворъ. Подсилването съ киселини спомага за нейното доразтваряне.

3) Че вината отъ единъ и сѫщъ районъ, но отъ различни реколти иматъ значително различенъ цвѣтенъ интензитетъ,

Положението на пазаря.

БЪЛГАРИЯ Вина

. Вследствие настъпилъ горещини търсенето на вина напоследък още повече намалъ. Това се отразява и върху цените които вече варираятъ отъ 4·5—6 лв., л., въ зависимостъ качеството и произхода. По-голѣми количества вина се намиратъ въ Бургазъ, Сливенъ, Плѣвенъ, Сухиндолъ и пр.

Все пакъ има изгледи презъ есента лозаря да се раздвижи, и поне доброкачествените вина да намѣрятъ пласментъ.

Ракии

Тѣхното търсене е намалѣло значително като и цената имъ състава непромѣнена или съ тенденция къмъ спадане.

Състоянието на лозята

Падналитъ напоследъкъ грацушки унищожиха на мѣста (Лѣсковецъ, Горна Орѣховица) съвършенно гроздовата реколта, като другаде (Килифарево, Шуменъ и пр.) има загуби надъ 5 %.

При това положение общо взето гроздовата реколта се намалява макаръ и съ незначителенъ процентъ.

Унищожаване реколтата въ Лѣсковецъ, Горна Орѣховица, обаче се отразява значително върху производството на десертно грозде.

Отъ този районъ се очакваше единъ износъ отъ 250 вагони десертно грозде (25—30% отъ цѣлия износъ), което количество е загубено за износъ.

При това положение като по-важни износни центрове за десертно грозде оставатъ: Пловдивъ, Кричимъ, Плѣвенъ, Русе, Преславъ, Варна, Свищовъ, Павликени и др.

Все пакъ и при днешното положение, ако се превъзмогнатъ всички прѣчъки, спѣжавщи износа, ще можемъ да разполагаме съ едно количество отъ 600—700 вагона десертно грозде за износъ.

Овощни градини

Специално сливите и орѣхите обещаватъ да дадатъ много добро плодородие. При подходящи условия имаме всички изгледи да из-

несемъ до 1,000 вагона прѣсни сливи, после известни количества ябълки, орѣхи и пр.

За гарантиране на единъ правиленъ и масовъ износъ Министерството на земедѣлието е взело всички необходими мѣри.

Независимо отъ щателната контрола, която се упражнява у насъ, изпращатъ се въ странство и специални лица за организиране и контрола на нашия износъ тамъ на самите пазари.

Всичко това говори колко присърдце Министерството на земедѣлието е взело въпроса за износа на нашите грозда и овощия.

За сѫщата целъ участвуваляем официално съ своя изложба и въ Виенския мостренъ панаиръ, който ще състои отъ 4 – 11 септемврий.

W.

ЗАКОНЪ

за вината, спиртнитъ напитки и оцета.

(Приетъ въ ХХIII обикновено Нар. събрание съ указъ № 34
Държ. вестникъ бр. 63/1932 г.)

I. Общи постановления.

A. Вино и гроздовъ сокъ.

Чл. 1. Виното е питие, добито чрезъ алкохолна ферментация на прѣсно грозде или мѣсть отъ прѣсно грозде.

Чл. 2. Гроздовъ сокъ е мѣсть отъ прѣсно грозде, който може да съдържа до 2% алкохоль по обемъ.

Разрешава се съхранението на гроздовия сокъ само чрезъ пастеризиране, филтриране, охлаждане, симпурене, сгѣстяване или прибавка на натриевъ бензоатъ.

Чл. 3. Задължаватъ се всички питиепродавци, гостилици, сладкарници, бозаджийници, кафенета и др. да държатъ на складъ и продаватъ гроздовъ сокъ, освенъ въ случай, когато на пазара не се предлага такъвъ.

Чл. 4. При производството, обработката и съхранението на вината, позволява се прибавянето на следнитъ материали:

1. Сѣренъ двуокисъ, полученъ отъ горенето на чиста сѣра, или втечнень сѣренъ двуокисъ или сѣрната киселина или калиевъ метабисулфидъ.

2. Калциевъ карбонатъ или неутраленъ калиевъ тартаратъ.

3. Танинъ.

4. Срѣдства за бистрене.

5. Срѣдства за обезцвѣтане.

6. Чисто растително и вазелиново масло.

7. Винени ферменти.

8. Амониевъ фосфатъ.

9. Енологически специалитети и химики, чието употребление следъ предварително изследване е позволено отъ Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти.

10. Чиста кристализирана винена или лимонова киселина.

Чл. 5. При производството, обработката и съхранението на мѣстьта и виното се позволяватъ следнитъ манипулации:

1. Замръзване на виното, съ цель за сгѣстяване.

2. Сгѣстяване на мѣстьта.

3. Пастеризация, филтриране, бистрене, претакане, въздействие чрезъ въздухъ, чрезъ чистъ въздухообразенъ кислородъ, чрезъ вжгледоръденъ двуокисъ, чрезъ озонъ.

4. Ускоряване процеса на зрѣнето на виното, посредствомъ физически методи.

5. Обезцвѣтяване на розовитѣ вина

6. Купажиране.

Чл. 6. Всички прибавки на материали и извършване на манипулации, неупоменати въ предидущитѣ два члена, сѫ забранени.

Чл. 7. Позволява се подсиливането на гроздovата мъстъ или на гроздовата каша съ концентрирана мъстъ.

Въ изключителни години, въ дадени лозарски райони, се допуска подсиливането на гроздovата мъстъ и на гроздовата каша съ максимумъ 3 кгр. рафинирана цвеклова или тръстена захаръ на 100 литри преди или презъ време на ферментацията. Министерството на земедѣлието ежегодно, преди гроздобера, опредѣля общинитѣ, на които се позволява подсиливането съ тръстена или цвеклова захаръ.

Чл. 8. Позволява се прибавката въ гроздovата мъстъ, каша или въ виното на чиста винена киселина до 2 грама, или на лимонова до 1 грамъ на литъръ.

Забранява се едновременно да се подсила съ захаръ и да се прибавятъ киселини.

Чл. 9. Забранява се приготовлението и продажбата на вино отъ джибри и вода, отъ винена каль, отъ сухо грозде, съ прибавка на вода, захаръ и други вещества.

Чл. 10. Забранява се производството, вносътъ и продажбата на екстракти и есенции, предназначени изключително за фалшификацията и имитацията на вината.

Б. Специални вина.

1. Рѣзнакъ.

Чл. 11. Рѣзнакъ е ферментиращъ гроздовъ сокъ, който съдържа надъ 2⁰ алкохоль по обемъ и е естествено наситенъ съ вжгледвуокисъ.

Чл. 12. Забранено е подсиливането на рѣзнака съ захаръ и прибавянето на вода.

Чл. 13. Продажбата на рѣзнакъ се допуска само презъ периода на гроздобера и то най-късно до м. ноемврий.

2. Пелинъ.

Чл. 14. Пелинътъ е вино, ароматизирано съ настойка отъ растението пелинъ *Artemisia Absinthium* и други безвредни ароматни вещества и плодове, съдържащъ или не вжгледвуокисъ.

Чл. 15. При приготовлението на пелина се забранява подслаждането съ захаръ, а се разрешава съ гроздовъ сокъ.

3. Сладки вина.

Чл. 16. Сладко вино е виното, което съдържа отъ 9--15⁰ алкохоль обемни и непреферментирала захаръ, произходяща изключително отъ самото грозде, послужило за приготовление.

Чл. 17. Забранява се приготовлението и продажба на сладко вино чрезъ подсиливане съ захаръ или мъстъ.

4. Шумящи вина.

Чл. 18. Шумящо вино е онова вино, което съдържа CO₂, получънъ чрезъ допълнителна алкохолна ферментация или изкуствено газиране отчасти или изцѣло.

Произходътъ и начинътъ на производството се урежда съ правилника.

5. Ликъорни вина.

Чл. 19. Ликъорни вина сѫ тѣзи, които съдържатъ 15--20⁰ алкохоль по обемъ и максимумъ 200 грама захаръ на литъръ.

Чл. 20. Медицински вина сѫ обикновени или ликъорни вина, които съдържатъ и разни екстракти отъ медицински растения и други безвредни за здравето вещества.

Чл. 21. Вермутъ е ароматизирано и подсилено съ алкохолъ вино, подсладено или не съ обикновена захаръ, съдържащо най-малко 70% вино и най-малко 16% алкохолъ, оцвѣтено съ карамель и съдържащо растителни екстракти.

Чл. 22. Ликъорнитъ вина се добиватъ:

- чрезъ ферментация на презрѣло грозде;
- чрезъ прибавяне на концентриране гроздова мѣсть къмъ виното;
- чрезъ пресичане на ферментиращата гроздова мѣсть съ виненъ алкохолъ, въ размѣръ максимумъ 6%.

Чл. 23. Добиването на ликъорнитъ, медицинските вина и вермута става следъ уведомяване на Министерството на земедѣлието и дѣржавните имоти.

Чл. 24. Ликъорнитъ вина, добити въ България по методите, практикувани въ съответните страни производителки, могатъ да носятъ най-меновнието, при условие, върху етикета да личи името на производителя и мястото на производството.

В. Експортни и импортни вина и спиртни напитки.

Чл. 25. Мѣсть и вина, които сѫ предназначени за износъ, могатъ да бѫдатъ подложени на преработвания които не сѫ предвидени или разширени отъ този законъ, обаче сѫ разрешени отъ страната, кѫдето става износътъ имъ.

Чуждестранните вина и други питиета могатъ да бѫдатъ внесени въ нашата страна само ако отговарятъ на този законъ, съ изключение на ония, които сѫ уговорени въ търговски договори.

Вносьтъ на вина и други произведения, които подлежатъ на контрола на този законъ, става само на основание на специална анализа, свидетелство за произходъ, като бѫдатъ пломбирани отъ нашите митнически власти.

Г. Плодови спиртни напитки, коняци, ликьори и ромъ.

Чл. 26. Подъ плодови напитки се разбираятъ всички продукти, получени отъ дестилацията на ферментирали плодове, както и питиета, получени отъ подобни дестилати, чрезъ прибавка на захаръ, ароматни вещества, есенции и спиртни настойки отъ плодове, треви, корени и други.

1. Ракии.

Чл. 27. Гроздова ракия или джибровка е продуктъ, полученъ отъ дестилацията на ферментирали гроздови джибри.

Калена ракия е ракията, получена отъ винена каль.

Винена ракия, получена отъ дестилацията на вино.

Сливова ракия – продуктъ, полученъ отъ дестилацията на ферментирала каша отъ сливи.

Ракии, получени отъ ферментацията на каша или други плодове, освенъ гореизброените, носятъ името на съответния плодъ.

Плодовъ или виненъ дестилатъ е продуктъ на дестилиране съответните материали и има алкохолно съдържание повече отъ 90% обемни.

Чл. 28. Всички видове плодови ракии трѣбва да съдържатъ най-малко 25 градуса алкохолъ по обемъ. Границите, въ които трѣбва да се движатъ съставните части на ракията, ще бѫдатъ опредѣлени въ правилника.

Чл. 29. Забранено е производството и продажбата на ракии отъ спирть, полученъ отъ меласа, зърнени храни, картофи и други подобни и есенции, прибавянето на такъв спиртъ въ плодови ракии, а сѫщо и размѣсването на разните видове ракии помежду имъ.

Чл. 30. Всички ракии трѣбва да притежаватъ свой присъщъ вкусъ и миризъ и да не съдържатъ минерални киселини, денатуриранъ спиртъ, алюминиеви соли, есенции, вещества, усиливащи парливия имъ вкусъ,

тежки метали и други вредни за здравето вещества, освенъ следи отъ желѣзо и медь отъ 30 милиграма и цинкъ до 10 милиграма на литъръ.

Тѣ могатъ да съдържатъ и следи отъ метилъ алкохоль, маќци-малнитъ размѣри на които ще се опредѣлятъ отъ правилника.

Чл. 31. Забранява се боядисването на ракии, освенъ естествено оцвѣтяване, получено отъ сѫда за съхранение.

Чл. 32. Ракии, добити отъ плодове съ костишки чрезъ настойка, могатъ да съдържатъ циановодородна киселина, чийто максималенъ размѣръ се опредѣля отъ правилника

Чл. 33. Допуска се запазване съ вода на джибритъ и плодовитъ каши, предназначени за изваряване.

2. Коняци и други спиртни напитки.

Чл. 34. Естествения конякъ е винена ракия, която чрезъ дълго старѣене въ джбови сѫдове развива характерния букетъ и цвѣтъ. Той трѣба да съдържа най-малко 40% обемни алкохоль и до 20 грама на литъръ захаръ.

Чл. 35. Естественитѣ коняци трѣба да отговарятъ на нормитѣ, които ще бѫдатъ дадени въ правилника.

Чл. 36. Мѣстенъ конякъ е винена ракия, съдържаща най-малко 32% обемни алкохоль, въ която е прибавена конячна есенция, кара-мель и захаръ.

Чл. 37. Яйченъ конякъ, е алкохолно питие, приготвено отъ конякъ и яйца, съдържащъ най-малко 18% по обемъ алкохоль и поне 200 грама прѣсень жълтъкъ.

Чл. 38. Разрешава се вносътъ отъ чужбина само на естествени коняци, придружени съ свидетелство за произходъ.

Чл. 39. Мастиката е спиртно питие, приготвено отъ виненъ или плодовъ дестилатъ, било чрезъ приваряване съ анасонъ, било по сту-денъ начинъ — чрезъ прибавка на анетолъ и мастиично масло (отъ са-къзъ). Тя може да съдържа дъвка и захаръ. Мастиката трѣба да съдържа най-малко 4 градуса алкохоль по обемъ

Чл. 40. Естественъ ромъ е спиртно питие, добито отъ дестилация на ферментирала меласа отъ сока на тръстената захаръ и други остатъци при фабрикацията на захаръта, съ алкохолно съдържание най-малко 50 градуса по обемъ Внесения отъ чужбина ромъ трѣба да бѫде придруженъ съ свидетелство за произхода.

Чл. 41. Мѣстенъ ромъ е спиртно питие, добито отъ виненъ или плодовъ дестилатъ съ прибавка на ромова есенция, захаръ, карамель или друга безвредна боя. Той трѣба да съдържа най-малко 45% алкохоль по обемъ.

3. Ликьори.

Чл. 42. Плодови ликьори сѫ спиртни напитки, приготвени отъ настойка на съответните плодове, съдържащи най-малко 160 грама захаръ на литъръ и надъ 32 градуса алкохоль отъ виненъ или плодовъ дестилатъ.

Тѣ не трѣба да съдържатъ гликоза, изкуствена боя, арабска гума и други сѫстители.

Чл. 43. Мѣстните ликьори сѫ спиртни напитки, приготвени отъ виненъ или плодовъ дестилатъ, вода, захаръ или гликоза, различни растителни екстракти, есенции и безвредни бои.

4. Подсладени ракии.

Чл. 44. Подсладени ракии сѫ тѣзи, приготвени отъ виненъ или плодовъ дестилатъ съ настойка отъ плодове или растителни части, подсладени съ захаръ или гликоза и съдържащи отъ 25—32% алкохоль по обемъ, и боядисани съ безвредни вещества. Тѣ носятъ името на съ-ответния плодъ или растение: малиновка, вишновка, гюловка, дюловка и др.

Чл. 45. Изкуствени подсладени ракии сътъзи, приготвени от плодовъ или виненъ дестилатъ, есенции, захаръ или гликоза и без вредна боя, съдържаща отъ 25 до 32% алкохолъ по обемъ. Тъ носятъ съответни имена: изкуствена ментовка, вишновка, гуловка и пр.

Д. Оцетъ.

Чл. 46. Подъ названието оцетъ се разбира продуктът, полученъ при оцетната ферментация на алкохолни течности.

Чл. 47. Разните видове оцети тръбва да се продаватъ подъ тъхното истинско название и произходжение, виненъ или спиртовъ. Същите тръбва да притежаватъ нормаленъ, свойственъ вкусъ и миризма, да сътъ достаично бистри, незамърсени и да не съдържатъ оцетни эмиорки, видими съ невъоружено око.

Чл. 48. Подъ название виненъ оцетъ се разбира продуктъ, полученъ при оцетната ферментация на виното, безъ каквито и да е други прибавки. Той тръбва да има обща киселеност най-малко 40%, изразена като оцетна киселина, както и всички други съставни части на виното. Несртъ на натуралния виненъ оцетъ ще бъдатъ посочени въ правилника.

Чл. 49. Подъ название спиртовъ оцетъ се разбира продуктъ, полученъ отъ оцетната ферментация на разреденъ алкохолъ.

Същия тръбва да съдържа 8 градуса оцетна киселина и да бъде денатуриранъ съ 10% прибавенъ натриевъ хлоридъ (солъ).

Чл. 50. Забранява се смъсването на разните видове оцетъ.

Чл. 51. Забранява се производството и продажбата: 1) на оцетъ, добитъ чрезъ разредяване на оцетна киселина; 2) на оцетъ, добитъ отъ остатъци, получени отъ дестилацията на вино съ прибавка на спиртовъ оцетъ, както и държането на складъ на каквито и да е количества оцетна киселина у производителите и у продавачите на оцетъ.

Чл. 52. Забранява се боядисването на разните видове оцети, безразлично съ какви бои и материали.

Чл. 53. Забранява се употреблението на всички консумативни остатъци отъ вино, бира и други, за производство на оцетъ, както и употреблението на чужди органически и неорганически киселини, всички сръдства за концентриране, за увеличаване екстракта, пепельта на оцета и други подобни.

Чл. 54. Ароматизирането на оцетите се допуска, обаче последното тръбва да се декларира.

Чл. 55. Допуска се единъ толерансъ отъ 0.3 въ процента на оцетната киселина, установенъ въ настоящия законъ за разните видове оцети.

II. Деклариране и етикиране.

Чл. 56. Съдовете, съдържащи типови вина, тръбва да носятъ надпись, отъ който да се вижда името на виното, производът му и годината на производството.

Чл. 57. Съдовете и шишетата съ пелинъ, сладки вина, шумящи вина, ликьорни вина, медицински вина, вермутъ, плодови спиртни напитки, коняци, ракии, ромъ и оцетъ, тръбва да носятъ надписи или етикети съ точното обозначение името на продукта, съгласно дефинициите, дадени въ настоящия законъ, наименоването, подъ което той се пуша въ продажба, произхождението, годината на производството и името на производителя.

Чл. 58. Забранява се производството на червено вино въ нелозарските центрове.

Приготвленето на бѣли и розови вина въ тия центрове може да става съ предварително деклариране на мъстъ.

Чл. 59. Пренасянето на мъстъта, вино, винена каль и джибри може да става само съ позволително отъ данъчните власти при точно указание на употреблението.

Чл. 60. Презъ сезона на гроздобера — 10 септемврий — 15 ноември се забранява на винопроизводителите да държат за домашни нужди повече отъ 10 кгр. захаръ или гликоза. Превишените количества тръбва да се декларират предъ общинската или данъчни власти.

Чл. 61. Винопроизводителите, купувачи на грозде и мъстъ, нѣмат право да държат въ изbenитѣ си помъщения, въ постройките имъ или близо до тѣхъ захаръ и гликоза.

III. Преценки и норми.

Чл. 62. Обикновените натурални вина за консумация тръбва да съдържат:

- а) алкохоль, най-малко 9 обемни проценти;
- б) лѣтлива киселинность до 1.6 грама въ литъръ, изразена въ оцетна киселина за бѣлите и розови вина и до 2 грама на литъръ, изразена въ оцетна киселина за червените вина;
- в) общъ сърень двуокис до 200 милиграма на литъръ, отъ който най-много 40 милиграма може да бѫде въ свободно състояние;
- г) сърна киселина не повече отъ 2 грама на литъръ, изразена въ калиевъ сулфатъ.

Данните върху нормите на български вина ще бѫдатъ обнадодвани допълнително и ще съставляватъ нераздѣлна частъ отъ настоящия законъ.

Чл. 63. Забранено е пушането въ продажба за консумация на явно болни и развалени вина.

Подъ „болно“ или „развалено“ вино се разбира:

1. Повдигнато вино.

2. Провлачно вино.

3. Вкуснато вино, съ лѣтлива киселинность, пресмѣтната като оцетна киселина, надъ 1'6 грама на литъръ за бѣлите и розови вина и надъ 2 грама на литъръ за червените вина.

4. Пресечени вина съ измѣненъ вкусъ и цвѣтъ.

5. Вина съ явенъ дъхъ на мухъль, или друга несвойствена на виното миризма.

Сѫдовете, съдържащи такива вина, тръбва да носятъ надписъ: „развалено“ или „болно“ вино. Подобни вина могатъ да се употребяватъ само за индустритални цели.

Чл. 64. Забранено е да се продава едно вино, като типово, ако не отговаря на прозхода си.

Съ специаленъ правилникъ ще се опредѣлятъ районите на типовите вина въ България.

Чл. 65. Вина, пригответи изключително или отчасти съ грозда отъ директни сортове, тръбва да носятъ надпись „вино отъ директни сортове“.

IV. Мѣрки за рационално винарствуване

Чл. 66. Учредява се при Министерството на земедѣлието и държавните имоти инспекторатъ по винарство, който има за цель подобрене и рационализиране на винарското производство, както и грижата по приложението на настоящия законъ.

Чл. 67. Изbenите помъщения, сѫдовете и уредите на всъки винопроизводител тръбва да отговарятъ на единъ минимумъ отъ хигиенични условия, за да му се позволи да изнася за проданъ произведеното вино.

Правилникътъ за приложение настоящия законъ ще опредѣли тѣзи минимални и хигиенични условия.

Чл. 68. Въ по-важните лозарски райони Бълг. земл. банка построява и обзавежда модерни винарски изби, ферментационни помъщения, инсталации за сгъстенъ гроздовъ сокъ, които дава на използвуване на кооперациите срещу минималенъ наемъ.

Министерството на земедѣлието предвижда суми въ бюджета си за постройка или подпомагане модерни кооперативни дружествени или частни изби, фе ментационни помѣщения, инсталации за сгъстенъ гроздовъ сокъ и други подобни.

V. Контролни мѣрки.

Чл. 69. Изпълнението на настоящия законъ се възлага на Министерството на земедѣлието и държавните имоти, въ съгласие съ Дирекцията на народното здраве и Министерството на финансите. Компетентността и правата на тия учреждения ще бѫдатъ уредени въ правилника за прилагане на настоящия законъ.

Чл. 70. Съ непосрѣдствения надзоръ по прилагане на настоящия законъ се натоварватъ органите на Министерството на земедѣлието и държавните имоти, окръжните, околовийските и градски санитарни власти, акцизните и митнически такива, както и специални лица, назначени отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

Всички тия органи и лица се подпомагатъ отъ винарските и лозарски сдружения.

Чл. 71. Органите на контролата на материалите, предметъ на настоящия законъ, сѫ длѣжни да правятъ редовенъ прегледъ на винарски изби и мѣстата за продажба. Тѣ иматъ право да влизатъ въ заведенията (изби, складове, магазини, дюкянни, кръчми и пр.) презъ официални часове, а презъ другите, придружени отъ представител на общинската власт — съ цель да се прегледатъ продуктите дали сѫ натурални и доброкачествени въ смисъла на настоящия законъ и дали отговарятъ на действителните имъ наименования и произхождения.

Чл. 72. Органите, натоварени съ контролата на вината, трѣбва да запазятъ въ тайна всички дадени сведения относно устройството на заведенията, търговските сдѣлки, употребявани методи при производството и изобщо всичките търговски и фабрични тайни.

Чл. 73. Когато при ревизията на избитъ, фабриките, складовете, магазините, дюкяните, кръчмите, кѫдето се приготвяватъ, складиратъ, излагатъ за проданъ или продаватъ мѣсть, вина, спиртни напитки и оцетъ, органите, натоварени съ контролата, се усъмняватъ въ чистотата и доброкачествеността на тия продукти, което следва да се установи чрезъ анализа, тѣ взематъ безплатно три еднакви пробы, които се за печатватъ съ печата на притежателя и съ този на ревизирация.

Една отъ пробите остава у притежателя.

Чл. 74. Съставения отъ контролните органи ревизионенъ актъ, ведно съ взетите пробы, се изпраща въ срокъ отъ 24 часа на най-близката лаборатория за изследване. Последната се задължава да запази една отъ пробите за контролно изследване.

Правилникът по приложението на настоящия законъ ще опредѣли начина за запазване на пробите.

Чл. 75. Право да извѣршватъ анализа и изследване на вината, мѣстьта, спиртните напитки и оцета, както и на енологическите материали и химикали, употребявани въ винарството и да протоколиратъ заключения отъ аналитичните данни, иматъ контролните лаборатории въ страната.

Официалните аналитични методи, съ които ще се извѣршва изследването, ще бѫдатъ публикувани въ правилника по прилагане на настоящия законъ.

Чл. 76. Следъ изследването на продукта, което трѣбва да стане най-късно 7 дни отъ получаване на пробите, заведующия лаборатория съставя протоколъ, въ който се вписватъ всички аналитични данни, като въ края се даде заключение, че продуктът е нормаленъ или фалшифициранъ, разваленъ, невѣро обявенъ и пр. Преписъ отъ този протоколъ се изпраща на контролния органъ, който е изпратилъ пробите за съставяне акта за нарушение, ако отъ данните въ протокола се вижда, че има извѣршено нарушение на закона.

Чл. 77. Нарушителът има право при подписване на акта за нарушението да иска отъ Министерството на земедѣлието изследване (експертиза).

Чл. 78. Експертизата се извършва въ тридневенъ срокъ отъ постъпване на молбата въ Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти отъ експертна комисия, състояща се отъ единъ енологъ и единъ химикъ на държавна или общинска служба, назначени отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

При контролното изследване нарушителът има право да посочи единъ свой представител енологъ или химикъ, който да вземе участие въ изследването, безрелично дали е на държавна, общинска, окръжна служба или частна практика.

Министерството на земедѣлието и държавните имоти обявява въ „Наредби“ имената на лицата, признати за експерти.

Чл. 79. Контролната експертна комисия се назначава съ заповѣдъ отъ министра на земедѣлието и държавните имоти. Тя трѣбва въ 5 дневенъ срокъ отъ получаване заповѣдта за назначение да извърши експертизата.

Разноситѣ за контролното изследване сѫ за смѣтка на заинтересованото лице.

Друга административна експертиза не се позволява, освенъ сѫдебна.

Чл. 80. Лабараторнитѣ такси, въ случай на експертиза и други подобни, ще се опредѣлятъ въ правилника по приложение настоящия законъ.

Чл. 81. Вносимитѣ отъ странство вина, спиртни птиета и други подобни се пропускатъ въ страната, следъ като бѫдатъ анализирани въ нѣкои отъ лабараториитѣ при митниците и се укажатъ нормални и отговарящи на изискванията на настоящия законъ и на правилника за прилагането му. Въ случай на оспорване резултатитѣ отъ анализа, извършва се експертиза, съгласно чл. 78 отъ настоящия законъ.

VI. Наказателни разпоредби.

а) Нарушения и наказанията имъ.

Чл. 82. Подъ фалшивификация се разбира умишленото измѣнение състава на продуктитѣ чрезъ:

а) разредяването имъ съ вода, подъ каквато и да било форма и прибавка на алкохоль, неорганически киселини, глицеринъ, сглѣстители и други подобни, за да се маскира разредяването;

б) прибавка на изкуствени бои и непозволени отъ настоящия законъ енологически специалитети и химикали;

в) извършване при приготовлението и обработката имъ на непозволени отъ настоящия законъ манипулатии;

г) имитиране на продукта отчасти или изцѣло.

Чл. 83. Подъ развалини и болни продукти се разбира случайното измѣнение на състава, вследствие на което се констатира:

а) мѣтнота, нехарактеренъ вкусъ и миризма, пресичане, макаръ че тия измѣнения не сѫ довели сѫществени промѣни въ химическия имъ съставъ;

б) вкиснати вина, въ духа на настоящия законъ, както и заболѣли такива отъ други болести, придружени или не отъ вкисване, чиято лѣтлива киселинност е надъ допустнимия максимумъ, съдѣржатъ обща винене киселина подъ допустимия минимумъ или амонякъ надъ допустилия максимумъ;

в) оцети, съдѣржащи оцетни змиорки, видими съ невъоръжено око.

Чл. 84. Невѣрно е обявенъ единъ продуктъ, когато:

а) се продава вмѣсто другъ;

б) е така етикиранъ и деклариранъ, че купувачътъ може лесно да се измами за състава му;

в) не е обявенъ, съгласно постановленията на настоящия законъ;

Чл. 85. Не отговаря на нормите продуктъ: а) който не съдържа минималните количества съставни части, допустими въз закона, както и онзи, който не отговаря на енологическите правила и отношения, взети за съответния лозарски районъ или типъ; б) който прехвърля границата на позволените отъ настоящия законъ прибавки и тъхното несвоевременно извършване.

Чл. 86. Който чрезъ фалшификация на продуктите, търговия или употреба на непозволени енологически материали и химикали наруши чл. чл. 2, 9, 10, 12, 29, 30, 31, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 50, 51, 52, 53 отъ настоящия законъ, наказва се съ глоба отъ 1,000 до 10,000 лв., като фалшифицираните продукти и непозволените материали и химикали се конфискуватъ.

Чл. 87. Който чрезъ производство и търговия на развалени или невърно обявени продукти наруши чл. чл. 2, 18, 24, 40, 44, 45, 54, 56, 57, 63, 64, 65 отъ настоящия законъ, наказва се съ глоба отъ 500 до 5,000 лв., като развалените или невърно обявени продукти се конфискуватъ.

Чл. 88. Който чрезъ производство и търговия на неотговарящи на нормите продукти наруши чл. чл. 2, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 55, 62 се наказва съ глоба отъ 200 до 2,000 лв.

Чл. 89. Който наруши чл. чл. 3, 13, 23, 25, 50, 55, 58, 59, 60, 61 и 67 отъ настоящия законъ по начинъ, непредвиден въз по-горните членове, се наказва съ глоба отъ 500 до 5,000 лв.

Чл. 90. Органъ на властта, натоварен съ прилагането на настоящия законъ, който дава невърни аналитични данни; умишлено съставя актове за неизвършени нарушения, издава професионални, търговски тайни или по другъ начинъ умишлено отекчава положението на производители и търговци, наказва се по наказателния законъ.

Чл. 91. Всички други нарушения, които не се предвиждатъ въз настоящия законъ, се преследватъ и наказватъ по наказателния законъ.

б) констатиране и преследване на нарушенията.

Чл. 92. За всъко нарушение на настоящия законъ се съставя актъ отъ органите, натоварени съ прилагането му.

Актът тръбва да съдържа:

- а) дата и място на съставянето му;
- б) име, презиме и длъжност на съставителя;
- в) име, презиме и занятие на нарушителя;
- г) описание на извършеното нарушение;
- д) видъ и количество на задържаните материали;
- е) имената и адресите на присъствуващите при съставянето му лица.

Актът тръбва да бъде подписанъ отъ съставителя, нарушителя и поне двама свидетели. Отказът на нарушителя да подпише акта се завърява отъ кмета или заместника му и двама свидетели, които съ присъствали при отказа на нарушителя.

Чл. 93. Редовно съставените актове съ протоколъ на анализата, ако има такъвъ, съставяте пълно доказателство предъ съда за констатираното съ тъхното нарушение, докато не се докаже тъхната невърност.

Чл. 94. Актът за нарушението, заедно съ протокола на анализа, ако има такъвъ, се изпраща веднага отъ съставителя въз Министерството на земеделието за издаване наказателно постановление.

Чл. 95. Актове, които при провърката имъ се окажатъ явно несъстоятелни, се оставятъ безъ последствие съ мотивирана резолюция отъ длъжностното лице, натоварено съ издаването на постановленията,

Чл. 96. Размѣрът на глобата на наказателното постановление се опредѣля въз зависимостъ:

- а) значителността на нарушението;
- б) наличността на умъсъль или небрежност;
- в) дали нарушението се извършва за пръв път или се повтаря.

Чл. 97. При смекчаващи вината обстоятелства, глобата се определя като се отива отъ срѣдния къмъ най-малкия размѣръ, опредѣленъ отъ закона за дадения видъ нарушение.

При отекващие вината обстоятелства, глобата се определя като се отива отъ срѣдния къмъ голѣмия размѣръ, опредѣленъ отъ закона за дадения видъ нарушение.

Чл. 98. Преписъ отъ издаденото постановление се вржча на нарушителя срещу разписка чрезъ надлежния общински кметъ и въ двуседмиченъ срокъ отъ издаването на постановлението.

Чл. 99. Постановленията се обжалватъ въ двенадѣленъ срокъ отъ дена на вржването имъ съ апелативна жалба въ два екземпляра, подадена чрезъ министерството до съответния мирови или окръженъ сѫдъ по реда на чл. чл. 677 и 678 отъ закона за главното сѫдопроизводство.

Чл. 100. Конфискуваните материали, следъ влизане въ законна сила на издаденото постановление, ако може да бѫдатъ използвани чрезъ преработка, се продаватъ на публиченъ търгъ. Ония, които не може да се използватъ или съдържатъ вредни за здравето вещества, се унищожаватъ.

Чл. 101. Когато следъ влизане, въ законна сила на постановленията, поставениятъ подъ възбрана материалъ не се окаже въ сѫщото количество следъ спадане на възмомжната фирма, или е въ съставъ промѣненъ по вина на обвиняемия, нарушителъ заплаща стойността на липсалото количество материалъ.

Чл. 102. Глобите, събрани по разните нарушения на настоящия законъ и стойността на конфискуваните материали се внасятъ въ специаленъ фондъ „Културни мъроприятия“ при Министерството на земедѣлието и държавните имоти — смѣтка „винарство“.

Взети пробы, които при анализата излѣзватъ нормални, се заплащатъ отъ срѣдствата на сѫщия фондъ.

Чл. 103. Въ случай на оправдаване, вдигнатите материали се заплащатъ отъ държавата по мѣстните пазарни цени въ момента на турянето имъ подъ възбрана, като обвиняемиятъ нѣма право да дири каквито и да било други вреди и загуби.

Чл. 104. При оправдателна присъда предаването турените подъ възбрана материали става отъ органъ на Министерството на земедѣлието и държавните имоти въ присъствието на представител на общината и едно вещо лице, посочено отъ общинската власт.

Ако притежателъ изкаже претенции за обезщетение, поради разваляне на материалите, съставената комисия дава заключение и оценка на материалите, следъ химическата анализа, съгласно чл. чл. 79 до 81 включително отъ настоящия законъ.

Чл. 105. Нарушенията по настоящия законъ се покриватъ съ давностъ, по общия наказателенъ законъ.

Чл. 106. Министерството на земедѣлието и държавните имоти се натоварва да издаде, въ съгласие съ онѣзи на финансите и Дирекцията на народното здраве, правилникъ за приложението на настоящия законъ.

VII.

Чл. 107. Настоящиятъ законъ влиза въ сила шестъ месеци следъ публикуването му и отменява всички досега съществуващи закони, правила и наредби, които му противоречатъ.

Мърки въ Гърция срещу лозарската криза.

Гръцкото правителство съ цъль да намали кризата въ лозарството е взело решение да увеличи консумацията на виното въ страната като намали таксите и наложи те, които остава да се събират само отъ мъста надминаващи 4000 жители.

И така върху цълото количество консумирано вино въ Гърция остават 700,000 хектолитри да се облагат съ данъкъ.

Другите мърки сѫ следните:

1. Вземане една част отъ реколтата на коринтската пръчка за дистилация.

2. Запрещение засаждане на нови лозя, иначе се облагатъ тия които засаждатъ, съ данъкъ въ полза на образуваната каса на лозарите. Това облагане достига до 33,000 франка на хектаръ.

3. Предвижда се премия за изкореняване, варираща; споредъ лозето, отъ 7—10 хиляди франка на хектаръ за изкоренено лозе, съ цъль да стане замъняване съ друга култура. Тази мърка е предизвикала изкореняване на 5000 хектара лоза или между 7-8% отъ засадената площ лоза съ коринтска пръчка.

4. Запрещение на изваряване спиртъ отъ друго освенъ отъ винени материали.

5. Създаване специална организация за фаворизация продажбата на вина въ вътрешността и експортиране на таблените грозда и вина.

6. Построяване на необходимите инсталации за винификация и изваряване, за които е разходвано около 379 милиона франка. Една голема партида отъ тяхъ принадлежи на кооперациите.

7. Намаление 20% отъ облозите за консумиране на ракията, изварена отъ вино и отъ 17-25% върху спирта отъ джибри.

Една Гърция, връзана вредъ отъ морета, когато има такава криза въ лозарството, ние какво да кажемъ за нашето лозарство! Благодарение, че поне повечето ние си го консумираме. Но не би било зле да се ограничи и у насъ поне временно засаждането на нови лозя за 1—2 години додето се оправи економическото положение въ Европа.

Изъ „La vie agricole et rurale“ отъ Юлий Т. Г.

Съобщава, Г. Симеоновъ.

ЛОЗАРИ И ВИНАРИ!

СНАБДЕТЕ СЕ СЪ

**Натриевъ бензоатъ, Ка-
лиевъ метабисулфитъ, Та-
нинъ, Глицеринъ и Кал-
циевъ карбонатъ**

отъ Сдружение на български химици
и дрогеристи А. Д-во

„Сердика“ 19 СОФИЯ Телефонъ 1629.

ХРОНИКА.

Лозарските дружества и кооперации, както и всички индивидуални членове се умоляват да издължат членския си вносъ към Съюза.

Сумитъ да се изпращатъ на адресъ: Български лозарски съюзъ — София ул. Гурко № 12.

Отъ Съюза.

Български Лозарски съюзъ направи постъпки предъ Министерството на Войната и това на Пътищата, съобщенията и благоустройството за въвеждане грозде-то във дажбата на войниците и трудовацитъ.

Главниятъ интенданть, както и директора на трудовата повинност сѫ се отзовали твърде благосклонно къмъ молбата на Съюза и сѫ възприели направеното предложение.

За София снабдяването на войсковитъ и трудовашкитъ части съ грозде ще става отъ Съюза, въ провинцията то трѣбва да става отъ лозарските кооперации и дружества.

**Директоритъ на коопера-
циите или председателитъ на
лозарските дружества** трѣбва обезателно да се явятъ при домакинитъ на частитъ въ началото на м. септемврий, за да уговорятъ цената, количеството грозде за доставяне и пр. Най-настоятелно молимъ поменатитъ организации да направятъ най-голѣмитъ улеснения на войсковитъ и трудовашки части, болници и сиропиталища при доставката на гроздето по отношение качеството, цената и пр. и въ никакъ случай да не "допуштатъ доставката да мине въ рѣжетъ на частни търговци.

**Министерството на Земедѣ-
лието съ обстоенъ докладъ
до Министерския Съветъ нас-
тоява да постанови:**

1.) Определения въ параграфи 1 и 2 отъ закона за измѣнение закона

за акцизитетъ и патентовия сборъ върху птицетата и закона за облагане материалитъ отъ които се вари ракии отъ 2.I. т. г. акцизъ върху виното и пращинитъ и този върху виненета каль и виното за преваряване остава и за реколтата 1932 год. като вината се облагатъ съ 30 ст. акцизъ на литъръ въ банкноти, а кашата отъ джибри (пращицата) съ 40 ст. на литъръ въ банкноти, безразлично дали сѫ на лозари и кооперации отъ собствено тѣхно грозище или не.

2. Въ духа на § 3 алинея 7 на поменатия законъ безалкохолнитъ вина (гроздовия сокъ) се освобождава отъ предвидения въ чл. 2 п. 18 на закона за общинския налогъ отъ 1.VII.1922 г. измѣненъ съ закона отъ 9.VIII.1924 г. общински налогъ и какъвто и да било патентовъ данъкъ.

3. Предвиденото въ § 3 на поменатия законъ отъ 2. I. т. г. запечатване на казанитъ се отнася за тѣхните калапи, но не и за резервируаритъ имъ.

4. Крайния срокъ за изплащане на акциза върху материалитъ, отъ които се вари ракия, опредѣленъ съ закона отъ 25.VII.1903 г. и измѣнението му и този за облагане на вината съ акцизъ отъ 1918 г. и измѣнението му отъ 1.VII.1920 г., е 1. X. на следната година за първите и днена на продажбата — за вторите.

**На 14 августъ въ салона на
Софийската Търговско-инду-
стриска камара** се състоя свиканата отъ управителния съветъ на Съюза лозарска конференция, на която се разглежда въпроса за пласментъ на гроздето за ядене на вѫтрешния и външни пазари. Този въпросъ е отъ твърде голѣмо значение за българското лозарство. Той засъга чувствително непосрѣдственитъ интереси на нашите лозари въ момента и се очакваше конференцията да бѫде добре посетена. Това щѣше да бѫде най-малкото едно манифестиране предъ обществото готовността на лозарите да предложатъ своето производство направо на консуматора и искането си предъ мѣродавните фактори да

бждать подкрепени въ това си на-
чинание.

Въпроса бѣше разискванъ по
принципъ и въ подробности и се
реши:

1. Да се възложи на Българския
лозарски съюзъ, съ пълното съдей-
ствие на лозарските кооперации и
дружества, събирането, изпращането
и пласимента на гроздето за ядене
на вътрешния и външниятъ пазари
на кооперативни начала.

2. Представителите на разните
кооперации и дружества съвместно
съ управителния съвет на Съюза
да изработятъ подробностите за ор-
ганизиране събирането, опаковката
и изпращането на гроздето и услож-
вията за пласиране.

Тия условия се изработиха и ще
се изпратятъ до съответните орга-
низации за преглеждане и даване
съгласието си за участие въ рабо-
тата.

**Назначената отъ Министер-
ството на Земедѣлнието ко-
мисия** за обсѫждане мѣрките за
пласимента на българското вино е
имала своето първо заседание на
25.VI. т. г. подъ председателството
на главния секретаръ на сѫщото
министерство, г. Юр. Илийчевъ. Въ
комисията сѫ участвуvalи предст-
авители на Министерството на Фи-
нансии, на Търговията, на Софий-
ската Търговско-индустриална ка-
мара, на Агрономический факултетъ,
на Лозарския съюзъ, Питиепродав-
ския съюзъ, Българската Земедѣл-
ска банка, Българската централна
кооперативна банка и др.

Следъ разлизитъ се дебати, се е
решило комисията да се занимае
изобщо съ пласимента на гроздето
и на всички гроздови продукти, а
не само на виното. За по-голяма
експедитивност избрана е била ед-
на подкомисия отъ нѣколко лица,
които да проучи въпросите и въ
друго едно заседание да докладва
предъ общата комисия.

Подкомисията е направила своя
докладъ въ заседанията на общата
комисия на 25.VII. и 13.VIII. т. г. как-
то следва:

1. Данъчни, акцизни, превозни и
др. тежести върху лозарството и
гроздовете продукти отъ Д-ръ Ас.
Дянковъ.

2. Пласимента на виново на вът-
решния пазаръ отъ г. Ив. Георгиевъ.

3. Вътрешния и външния пазари
на гроздето отъ г. проф. Н. Недѣл-
чевъ.

4. Гроздовъ сокъ (обикновенъ и
концентриранъ), вътрешенъ и вън-
шенъ пазаръ отъ Д. Бъчваровъ.

5. Виненъ оцетъ въ връзка съ без-
митния вносъ на калциевия тартратъ
отъ г. Ив. Георгиевъ.

6. Виненъ дестилатъ — г. Д-ръ
Ас. Дянковъ.

7. Бирата, бозата и др. алкохолни
и безалкохолни напитки — конку-
ренции на виното и др. гроздови
продукти отъ г. Д. Бъчваровъ.

8. Ограничаване засаждането на
нови лозя отъ г. проф. Н. Недѣл-
чевъ.

9. Въздържателното движение отъ
г. Илия Тодоровъ.

10. Търговски договори, контин-
генти, компенсационни сдѣлки и за-
щита на гроздовите продукти отъ
г. Д-ръ Ас. Дянковъ.

11. Производство на обикновени
и специални вина, коняци и др. и
начина на поднасянето имъ на кон-
сумацията отъ г. Ил. Тодоровъ.

12. Образуване комитетъ за про-
pagанда на вино и др. гроздови
продукти отъ г. проф. Н. Недѣлчевъ.

13. Кредита въ нашето лозарство
и винарство отъ г. Ив. П. Бърза-
ковъ.

Следъ кратки дебати по направе-
ните доклади, комисията е възприе-
ла да препоръчи следните мѣрки:

По първия отчетъ: Пълно пре-
махване на поземления данъкъ вър-
ху лозята; опредѣлянето размѣра
на пъдарщината да става отъ прѣ-
ко заинтересованите лозари; пре-
махване акциза върху вината, ако
остане да бѫде изравненъ за
лозари и купувачи, да не превиша-
ва размѣра за реколтата 1931 г. и
събраната сума да послужи изключи-
телно за образуване на фондъ за
рационализиране на винарството и
подпомагане износа на виното; пре-
махване неправилно установения
патентъ за продажба на гроздовия
сокъ; акциза върху джигирите и ви-
нената каль да не превишава този
за реколтата 1931 год. и да бѫде
еднакъвъ за лозари и купувачи;
пълно премахване допълнителния
акцизъ и общинския налогъ за из-
варяване на вината; намаляване па-
tentите за право преваряване ра-
кия, за производство на спиртни на-

питки по студенъ начинъ, както и за търговията съ спиртни питиета и съгласуванъ съ финанссовитъ полугодия, т. с. отъ I.IV до I.X и отъ I.X до I.IV; намаление превознитъ такси по Българскитъ държавни желѣзници на вино, ракия, гроздовъ сокъ и транспортни бурета; премахване вносното мито върху синия камъкъ и митото върху буретата въ които се внася синия камъкъ; намаление наема на питейнитъ заведения и данъците на питие-продажвачите, които въ сегашния размѣръ сѫ много голѣми; крайния срокъ 30.IX за плащане акциза на непродаденитъ вина и ракии да се продължи безъ глоба до продаването имъ.

По втория отчетъ: Да се основе една винена централа съ седалище София, на която Българската Земедѣлска банка да построи голѣмъ интрепозитъ на сѫщите начала, на които ще се строят районните винарски изби въ провинцията, въ антрепозита да се съберат вината на кооперациите за продажба на мѣстния и външния пазари; да се реглементира кръчмарството, като всѣки, който желае да отвори кръчма, да бѫде задълженъ да се снабди съ майсторско свидетелство по установения редъ; да се организира разнасянето на виното въ частните къщи, като се издействува безмитенъ внос на дамаджани и бутилки за целта; да се поощри производството на слаби на алкохоль, но здрави и съ хармониченъ съставъ вина за редовна консумация при храненето.

По третия докладъ: Да се започне усилена пропаганда на гроздето чрезъ афиши, плакати, преса-филми, въвеждане на гроздова седмица съ празденства и пазаръ на грозде; въвеждане на опростена и евтина колетна служба за грозде и продажба на такова по гаритъ; въвеждане дажба отъ грозде въ казармитъ, болниците, затворите, трудовашките команди и др.; основаване на гроздови курорти; постройка на хранилища за грозде; сключване търговски договори, добиване контингенти и уреждане въпроса съ валутата; осигуряване бързъ и евтина превозъ по Българските държавни желѣзници за гроздето; износъ на грозде на кооперативни

начала съ подкрепата на Българската Земедѣлска банка.

По четвъртия докладъ: Да се опредѣли своевременно максималната доза натриевъ бензоатъ за пресичане на гроздовия сокъ; да се освободи гроздовия сокъ отъ общински налогъ и патентовъ данъкъ; да се популяризира най-добрая начинъ за пригответе и запазване на гроздовия сокъ съ натриевъ бензоатъ; да се проагитира най-широко употребата на гроздовия сокъ; Българската Земедѣлска банка да построи и обзаведе въ най-скоро време две инсталации за сглеждане гроздовъ сокъ, по една въ Южна и Северна България.

По петия докладъ: Да се въведе употребата на винения оцетъ въ армията и трудовашките команди въмѣсто винената киселина; при търговски спогодби и конвенции да се има предвидъ винения оцетъ, особено за Германия, Турция и Русия; да се спре безмитния вносъ на калциевия тартратъ, за да бѫде използванъ мѣстния такъвъ.

По шестия докладъ: ще съобщимъ допълнително.

По седмия докладъ: Да се увеличи акциза на бирата отъ 27 на 57 зл. ст. на литъръ; да се обложи бозата съ акцизъ и общински налогъ; да се освободи гроздовата лимонада отъ общински налогъ и вѫлеродния двуокисъ за пригответе на гроздова лимонада и газиране на гроздовия сокъ отъ акцизъ.

По осмия докладъ: Всички новозасадени лози да се облагатъ съ 300 лева єднократенъ облогъ на декаръ, като изключение да се допускатъ безъ облогъ до 3 декара лозе на стопанинъ върху собствено място; засаждането на лоза съ Агузъ Али да бѫде освободено отъ облогъ при условие мястото предварително да бѫде прегледано и одобрено отъ агрономната власт; попълването на сѫществуващите лози да се разрешава само когато празнитъ място не превишава 25%, това попълване въ никой случай не може да става съ лози отъ дирекни сортове; за всѣки лозарски центъръ Министерството на земедѣлието и държавните имоти опредѣля какви винени сортови може да се засаждатъ.

По осмия, деветия, десетия и единадесетия докладъ ще съобщимъ допълнително.

По дванадесетия докладъ: Да се образуват два комитета подъ покровителството на Министерството на Земедѣлието и държавните имоти Единият да бѫде за пропаганда на виното и др. гроздови спиртни напитки, другиятъ за пропаганда на гроздето и гроздовия сокъ.

Останалите три доклада, поради напреднalo време, не е могло да бѫдатъ четени и разисквани. Решението на подкомисията по тѣхъ сѫвръжени на Министерството на земедѣлието.

Така, комисията даде на Министерството всичко онова, което днѣшните условия налагатъ да се извѣрши за осигуряване пласимента на гроздето и гроздовите продукти и следователно за гарантиране на лозаря задоволителна цена за неговото производство.

На 15. VIII. се формираха следните два комитета:

1. За пропаганда консумацията на виното и другите гроздови алкохолни птиета въ съставъ: председателъ—представител на Министерството на земедѣлието и държавните имоти, респективно главн. инспекторъ Д. Кушевъ, секретаръ г. Ив Георгиевъ и членове по единъ представител на Българската земедѣлска банка и Българската централна кооперативна банка, на Министерството на търговията, на Лозарския съюзъ, на Съюза на птиепродавците, д-ръ Костовъ и др.

2. За пропаганда консумацията на гроздето и гроздовия сокъ подъ председателството тоже на представител на Министерството на земедѣлието, секретаръ Д-ръ Костовъ и членове по единъ представител на Гл. дирекция на народното здраве, на Лѣкарския съюзъ, на Министерството на просветата, на Лозарския съюзъ, на въздържателната федерация и др.

Комитетите сѫ имали вече своите първи заседания и сѫ начертали програмата си за работа.

Въ провинцията ще се образуватъ подкомитети. Повелителенъ дългъ е на всѣки лозарь да даде пълното си и безрезервно съдействие, както на централните комитети, тѣй и на подкомитетите.

Нашия постояненъ сътрудникъ, д-ръ инж. Ник. Карамболовъ, е напусналъ университета и се установява на частна практика въ Бургазъ.

Лозаро-винарската кооперация „Мискетъ“ въ гр Ямбъль, за участието ѝ въ международната изложба въ гр. Бари (Италия) и за изложените отъ нея доброкачествени вина, е била наградена съ „Дипломъ за отличие“. Това е втора награда, следъ получения златенъ медаль отъ Солунската международна изложба.

Ще успѣва въ бѫдеще въ винарството само този, който работи разумно. Искайте съвети, набавете си и най-подходящи и най-доброкачествени химикали за предстоящия гроздоберъ отъ търг. кантора на д-ръ Никола Карамболовъ инженеръ химикъ Бургазъ. Дългогодишната работа на г. Карамболовъ на полето на практиката и науката сѫ гарантия че ще бѫдете най-добре обслужени.

Джиброва ракия, мастика, коекътъ, бѣли и червени вина съ намалени цени продава кооперация „Мискетъ“ — Ямбъль.

КНИЖНИНА

Консервиране на гроздовата мъстъ съ позволени химически срѣдства отъ инженеръ В. Чакъровъ.

Запазването на гроздовия сокъ не трѣбва да се смѣта като самоцель. То е едно отъ срѣдствата за увеличаване консумацията на лозовия плодъ и следователно за смекчаване на острата лозарска криза въ страната. Запазването на гроздовия сокъ въ по-голямо количество, за да бѫде предложенъ на пазара въ възможно по-добро качество, иде да отговори на наложната отъ условията голѣма нужда отъ разнообразяване на производството, на растящата тенденция къмъ въздържане отъ спиртни напитки и най-после — да се даде на населението една здрава, вкусна и питателна храна на сравнително износна цена.

Гроздовия сокъ въ сгъстенъ видъ 30—32° Боме представлява добъръ обектъ за външна обмѣна, и е най-

рационалното срѣдство за подсилване на вината, когато се яви нужда от такова.

Прѣката употреба на гроздовия сокъ до сега е била много ограничена у насъ. Тя трѣбва тепѣрь да се разшири до възможния максимумъ. Първото и най-важно условие за постигане на тази цель е да се даде на пазара още въ началото доброкачественъ продуктъ. Не стане ли това, рискува се да се компрометира едно отъ най-важните производства, да се изгуби преди да се е спечелило едно отъ ония дебушета, на които нашето лозарство възлага твърде голѣми надежди.

Но нека се знае, че запазването на гроздовия сокъ въ истинската смисъл на думата не е тѣй лесно, както обикновено се мисли. Много по-мжично е технически да се запази гроздовия сокъ съ непромѣненъ химически съставъ, въ добъръ видъ и за по-дълго време, отколкото да се приготви, обработи и запази доброкачествено вино. На това се дължи и сравнително много слабото производство на тѣй нареченото безалкохолно вино, не само у насъ, но въ цѣлия свѣтъ.

Възприемането на химическите срѣдства за запазване на гроздовия сокъ, безспорно улеснява твърде много това производство, но и тукъ сѫ необходими познания и голѣмо внимание.

Особенно пѣкъ като се има предвидъ, че по-шо запазенъ гроздовъ сокъ влѣче следъ себе си материални загуби, защото той не може да биде използванъ за други цели, освенъ за преваряване на ракия и то ако се успѣе да се възбуди въ него една пълна алкохолна ферментация.

Който възнамѣрява да произвежда безалкохолно вино по химически начинъ, трѣбва обезателно да се запознае добре предварително съ техническата страна на въпроса. Това е особено важно за ония дребни производители, които нѣматъ и най-елементарните познания по приложна биология. Нека тѣ не се впушкатъ изведнѣжъ въ голѣмо производство, а да вървятъ бавно, отначало съ малко и съ усвояване на техниката да го увеличаватъ, како се съобразяватъ и съ пазаря.

Нашата винарска литература е съвсемъ бедна отъ кѣмъ напѣтване по запазването на гроздовия сокъ. Това се дѣлжи на обстоятелството, че въпросътъ не е можаль да добие особено стопанско значение, поради сложността и нерентабилността на известните до сега биологични и физически начини за запазване, а химическите начини е трѣбвало да бѫдатъ добре проучени, особено въ физиологично и хигиенично отношение.

Слѣдъ установяване на положителните резултати отъ тия проучвания и възприемането напоследъкъ у насъ на натриевия бензоатъ, като срѣдство за запазване на гроздовия сокъ, въпроса става вече актуеленъ.

Даденитѣ по законодателенъ редъ улеснения за засилване на това производство и голѣмиятъ интересъ, проявяванъ отъ нашите производители лозари, наложиха нуждата отъ специални напѣтвания по запазването на гроздовия сокъ.

Брошурата на г. инж. В. Чакъровъ, подъ горното заглавие, идва тѣкмо на време да отговори на тази нужда. Тя е сравнително малка — отъ около две коли, но достатъчна да даде най-необходимите познания на широката маса лозари. Въ нея се споменаватъ разните начини за консервиране на гроздовата мѣсть — чрезъ пастьоризиране, филtrоване и електричество и се застѫпватъ главно антисептично действуващи химически срѣдства и специално натриевия бензоатъ.

Поради системното разглеждане на материята и хубавия езикъ, на който е написана, брошурата заслужава да бѫде прочетена отъ тия, които се интересуватъ отъ въпроса. Ние я препоръчваме на нашите лозари, които ще почерпятъ голѣма полута за правилното запазване на гроздовия сокъ. Въ нея тѣ ще намѣрятъ обяснение за много нѣща, за които иматъ смѣтно понятие.

Дано въ скоро време излѣзватъ други по-обширни брошури или пълно ржководство по запазване на гроздовия сокъ съ практически резултати отъ заложени опити и проучване по въпроса на мѣстна почва.

Д. Б.

Получиха се въ редакцията следните две навременни брошури: 1) „Консервиране на гроздовата мъстъ съ позволени сръдства“ от инженеръ В. Чакъровъ. Цена 10 лева; 2) „Натураленъ виненъ оцетъ, неговото производство, качество и съставъ“ отъ инженеръ Мара Ст. Христова. Цена 10 лева.

Дветѣ брошури сѫ извѣнредно интересни и трѣбва да си ги набави всѣки по-интелигентенъ лозарь, който иска да си приготви през сезона на безалкохолно вино или виненъ оцетъ, отговарящи съгласно нѣния законъ за вината.

Получиха се въ редакцията: 1) „Упътване за съхранение на грозде“ отъ Л. Ив. Даскаловъ, агромомъ цена 5 лева

Книгата дава практически упътвания за съхранение на грозде по

най-добрите и евтини начини съ цель да се продоволства пазаря и домакинството за дълго време съ хубаво прѣсно и евтино грозде. Доставя се отъ автора — Лозарското училище — Плѣвенъ.

Излѣзла е отъ печать книгата „Практическо ржководство за приготовление на безалкохолно вино“, отъ Л. Ив. Даскаловъ, агрономъ — Плѣвенъ. Цена 5 лв., доставя се отъ автора. Препоръжваме я.

Излѣзла е отъ печать книгата „Приготовление безалкохолно вино съ натриевъベンзоатъ“, отъ Ал. Тончевъ, инж.-агрономъ винарското училище — Плѣвенъ. Книгата третира изчерпателно горния въпросъ и е написана съ огледъ за широко практическо приложение. Препоръжваме я на лозаритъ.

Лозари,

побѣрзайте да си набавите за гроздобера
НА НАЙ-ИЗНОСНИ ЦЕНИ
най-доброкачествени материали:

Калиевъ метабисулфитъ
Натриевъベンзоатъ
Енокарбонъ
Сулфофосфатъ

отлични раси селекционирани ферменти ТА-
НИНЪ, както и всички други винарски артикули
отъ търговската кантора на

Д-ръ Никола Караболовъ
БУРГАЗЪ.

Чит. "Съгласие" гр. Плъвень.

ВИНАРИ, ПОДСИЛВАЙТЕ СЪ ВИНЕНА КИСЕЛИНА!

ПОВЕЧЕ КИСЕЛИНА ДАВА
трайност

държаливостъ

свежестъ

бистрота

хубавъ цвѣтъ
на виното.

Доставя: **АРОНОВЪ & С-О**

Фабрика за винена киселина
Булевардъ „Сливница“ № 191 — София

Лозари,

употрѣбявайте за запазване на

**ГРОЗДОВЪ СОКЪ САМО
БЕНЗОНАЛЬ,**

безвредно, сигурно и евтино срѣдство, практикувано
въ чужбина, изследвано у насъ отъ Лозарската опи-
тна станция въ Плѣвень и разрешено съ писмо
№ 12406 отъ 26. VIII. 1932 г. на Министерството на
земедѣлието и държавните имоти.

Продава се въ всички дрогерии, аптеки и мага-
зини за винарски артикули.

На запитвания веднага се отговаря.

Генераленъ представител и депозитъ за България:
ХИМИЧЕСКА ЛАБОРАТОРИЯ

„Илия Тодоровъ“

СОФИЯ, ул. „Алабинска“, № 3.